

Молодий Комунар

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 8 грудня
1939 року

№ 10 (4089).

СУБОТА

10

БЕРЕЗНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

Куди «продовжаться» вибори?

ПЕРШЕ ВРАЖЕННЯ

Коли написане тут побачить світ, попередні підсумки виборів будуть уже відомі. Так що ця публікація слід розцінювати як спробу першого аналізу ходу перших альтернативних виборів до Рад.

Про те, що члени виборчих комісій вільно тремтять подекуди закони про вибори, автор цих рядків переконувався ще раніше (на виборчій дільниці округу № 4 по виборах до міської Ради йому як кандидату довелося довго переконувати дільничну комісію, що присутність на дільниці під час виборів довірених осіб кандидата є цілком правомірною). І ось аналогічна ситуація склалася на виборчій дільниці № 53/14 (міжгосподарська школа підвищення кваліфікації працівників сільського господарства). Голова тутешньої виборчої комісії О. О. Єфіменко теж рішуче повстав проти присутності тепер уже автора цих рядків — як довіреної особи кандидата до обласної Ради В. В. Бондаря і як представника преси — при підбитті підсумків голосування. Коли ж я почав наполягати, Олександр Опанасович (до речі, юрист за фахом) сказав: «Зараз я подзвоню у райком і спитаю, як бути». Після переговорів довелося мені їхати «в райком», тобто, до місця розташування обласної виборчої комісії, самому.

Врешті, члени комісії на чолі з головою Б. С. Набо-

кою визнали, що моя присутність при підбитті підсумків не заборонена законом, а, отже, правомірна. Однак сама процедура нашоюхнула на роздуми: чому це людина має довго бігати по інстанціях і добиватися того, що їй належить по праву?

На дільниці в міжгосподарській школі обирали народних депутатів УРСР по 225-му округу (із 19 кандидатів), до обласної Ради по 114-му округу (із шести кандидатів), а також до міської та районної Рад по округах №№ 25, 26.

Тільки одна звільнена особа у виборчій комісії, — говорив О. О. Єфіменко, — це занадто мало для того, щоб як слід підготуватися до виборів...

Що ж, коли шановний голова мав на увазі те, що багато людей просто нічого не знали про своїх кандидатів, то це свідчить про рівень агітаторської роботи само по собі. Виборець А. В. Нікітіна, яка серед перших прийшла на дільницю, цілком резонно нарікала:

— Я сама колись була агітатором, і ніколи не було такого, як тепер. А ось на торішніх виборах і нині багато хто нічого не знає...

— Ви повинні були самі цікавитися, — відповів на те О. О. Єфіменко. Певно, якась доля істини у його словах була. І все ж, думається, що поінформованість

людей про особи кандидатів, їхні програми мала б бути куди більшою. Можливо, саме через погану поставлену інформацію у виборах взяло участь тільки близько 69 процентів занесених у списки. Уже наприкінці робочого дня на дільницю дзвонили старі німецькі люди і вимагали, щоб про них згадали і приїхали з урнами...

Отже, про підсумки того, що відбулося на цій дільниці 4 березня. Із 1780 виборців (за списком) на дільницю з'явилося 1203. Бюлетенів при виборах народних депутатів УРСР виявилось 1201. Найбільше голосів набрали головний лікар онкологічної В. І. Яринич (186) та письменник В. Є. Панченко (175), які значно відірвалися від решти 17 претендентів.

У виборах до обласної Ради по цій дільниці явними лідерами були журналіст В. В. Бондар, висунутий колективом «Молодого комунара» (376 голосів «за»), та заступник голови міськвиконкому В. М. Суворов (208 голосів «за»).

Загалом же попередні підсумки виборів свідчать, що по багатьох округах буде переголосовування. Отже, виборцям, особливо молодим, нагадаємо: вони ще мають шанс обрати під час повторного туру найдостойніших.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

...І БРАНЕЦЬ «ЖІНОЧОЇ» ТЕМИ

Можливо, це й банально, але відгук про цю виставку, яка нині відкрита і працюватиме весь березень у художньому салоні-магазині біля Головопштамту, хочеться почати із банального: «Нарешті і до нас приїхав...». Ні, тут не будемо перераховувати, учасником яких престижних міжнародних і внутрішніх виставок донині був член Спілки фотохудожників УРСР (створена в січні ц. р.) Дмитро Зюбрицький. Важливіше нагадати, що це людина в особі якої свобода пошуку творчо вживається із заангажованістю певною темою.

Отже, маємо нагоду познайомитися з вільним фотохудожником, який усі свої зусилля віддає на службу Жіночості. Навіть тоді, коли торкається теми куди прозаїчнішої (роботи «Куди йдемо?», «Капітан Немо»). Та ж тривога, яка пронизує наше непросте сьогодення, але дещо іншого тону, вічний конфлікт митця і сірого «машинізованого» світу — у роботах «Вуличний музикант» і «Тема дня».

Але це тільки публіцистичні відступи, принаймні на виставці. Решта її відображає світ подекуди химерно-намерений, подекуди тасмично-ліричний, часто іронічно-протестний... Багато чого в цьому світі Дмитра Зюбрицького існує всупереч звичним канонам, дещо хоч і не є новим словом у фотографії, але позначене високою культурою, проникненням у суть образу.

Оголошена натура теж доволі широко представлена, але вона тут явно не самоціль, а засіб для творення образу. Фотомайстер користується для цього новими досягненнями фототехніки, не маючи їх, однак, за щось необхідне. Деякі роботи — це просто неповторна мить, затримана метким об'єктивом, що, здається, сприймає природності робіт Д. Зюбрицького.

Особисто мені вдалося виокремити «фольклорний» струмінь у представлених роботах. Позначені легким нальотом містичного вчора «Мальва», «Олеся», робота «У лісі», «Гра». А поряд — як другий бік медалі: «Металістка», «Дівчина з сигаретою». Напружена нервова ритміка сьогодення великого міста й ледве усвідомлений потяг до природного стану тісно переплітаються в творчості фотохудожника. Перше, щооправда, звучить потужніше — що теж є цілком закономірним для одесита. Є на виставці й цілком несподівані роботи — як «Літо», «Розмова з народом». Втім, несподіваність ця — у тонко переданій сутності звичного...

Наш кор.

На знімках: деякі з робіт Д. ЗЮБРИЦЬКОГО.

«Друзі хороші мої...»

ПОДІЯ

Ми вибачаємось, що у полоні передвибірної кампанії якимось «замовчали» відкриття у нашому місті II фестивалю дитячої творчості «У колі друзів».

Удруге зібрала Кіровоградщина під своїм першим весняним сонечком дитячі колективи з різних куточків країни. Тут і білоруський хореографічний ансамбль «Зорачка», і фольклорна й танцювальна група Великого дитячого хору ВР і ЦТ під керівництвом Віктора Попова. Тут і шира грузинська пісня у виконанні вокально-інструментального ансамблю «Мзіурі» з Тбілісі, тривожно-запальний казахський танець у виконанні танцюристів ансамблю «Айгульок» з Чимкенту, лірика класичного адажіо «Дивертисменту» з Києва, виступ хореографічного ансамблю «Дружба» і оркестру народних інструментів «Сполохи» з Архангельська, ну і звичайно незрівняний «Дзінтаріньш» з Латвії — ансамбль, що запам'ятовувався кіровоградцям ще минулорічною участю у фестивалі «У колі друзів». Ризький «ліхтарик» — єдиний колектив, який бере участь у фестивалі повторно, дякуючи, в першу чергу, можливо, тому, що латиських танцюристів зв'язує велика дружба з кіровоградським хореографічним ансамблем «Пролісок», для якого фестиваль «У колі друзів» співав із 20-річним ювілеєм. Серед учасників фестивалю, коло якого, це помітно, значно розширилось, і кіровоградські дитячі колективи, серед них — хореографічний ансамбль «Ят-ренчик», «Струмок», «Росинка», «В гостях у казки», «Улыбка», «Радість», зразкова хорова капела «Соловейко», духовий оркестр «Зміна», ансамбль скрипалів ДМШ № 1 імені Генріха Нейгауза, юні читці обласного Палацу піонерів і школярів імені В. І. Леніна.

2 березня фестиваль відкрився великим концертом його учасників у залі обласної філармонії. У програмі російські, українські, білоруські, грузинські, молдавські, казахські, латиські пісні і танці. Фестиваль став справжнім міжнародним святом, проявом ширшої дружби, демонстрацією національної культури народів, що населяють нашу багатонаціональну країну.

Народна артистка Латвійської РСР, художній керівник дитячого народного хореографічного ансамблю «Дзінтаріньш» Зінаїда Петрівна Зельмане, з якою я познайомилась ще під час минулого фестивалю, сказала: «Ми люди мистецтва, суперечки політиків нас не торкаються, але як можна піддавати сумніву ось таке єднання, що ми спостерігаємо у цьому залі, на цій гостинній українській землі». Зінаїда Петрівна мудра жінка, вона багато прожила на світі і добре знає, що є цінності, яким ціни немає. Про це думала я на відкритті фестивалю «У колі друзів», разом із кіровоградцями аплодуючи його талановитим учасникам. Не покидала мене ця думка і на ювілейному концерті, присвяченому 20-річчю улюбленого «Проліска» і на концерті «Дружби», що відбувся 4 березня, коли виступали лише гості, а юні кіровоградці були вдячними глядачами, дарували гостям перші весняні квіти і іграшки.

Цього разу географія фестивалю буднів була розширена. Знам'яка, Новоукраїнка, Мела Виска, Олександрія приймали на сценах своїх будинків культури і робітничих клубів юних посланців братніх республік.

Дитяча посмішка, рука і плече друга, радість у серці... Мені дуже хочеться, щоб такі концерти, такі зустрічі вчили чомусь і нас, дорослих. Недаремно один з ініціаторів кіровоградських дитячих фестивалей співробітник вищої комсомольської школи у Москві і ширший друг нашого «Проліска» О. О. Чванов нагадав нам слова Федора Михайловича Достоєвського про красу, яка врятує світ. І небезпідставно додав, що нам сьогодні це так необхідно.

В. ЛЕВОЧКО.

ІЩО ВИ СКАЖЕТЕ ПРО ЦЕЙ «ШОЛОМ»?

— А правда, що ці хлопці й дівчата із самої Одеси? — спитала мене сусідка по столику.

Не з самої, тобто, не з тієї, що біля моря, а з «Одеси» місцевої — клубу кіровоградського творчого об'єднання молоді, де минулих суботи й неділі пройшли вечори єврейської культури «Шолом».

Плече скрипки, голосить флейта, зітхає фортепіано. Такі ж сумні, як і музика, вірші про «диспетчера світла Ізю Крамера», нещасну Ріву, що в нацистському концтаборі набиває матраци людським волоссям, про чорносотенців на Красній площі, про Христоса, що може стати в чергу за виїзною візою... Сиві горби Єрусалима — і «Ще треті пісні не співали». «Не там, а тут Ізраїль твоїй рідний» — і «Когда я вернусь» О. Галича, котрий помер у Паризі...

Весь вечір публіка згадає і посилає ведучим єврейські прислів'я та приказки російською мовою та ідіш — зачитування деяких викликає сміх. Весь вечір публіка замовляє не тільки інтернаціональні каву, морозиво та сік, а й суто єврейські мацу (тонкі прісні коржі) та оселедцевий форшмак (подоба паштету). Весь вечір публіка танцює: і під усім відомим вальси, і під Паулса, і під одеські кабацькі пісеньки. Хороводна масовка танцю «Сім-сорок» вибігає аж у коридор. А то присутнім пропонується узяти себе на весілля Двоїри, сестри знаменитого нальотчика Бені Крика — звучить оповідання І. Бабеля з його незрівняними «дулами дружельюбних браунінгів», «синагогальними шамесами», «я смею сказати вам пару слів...». Кращі танцюристи одержують в нагороду «орден» — мацу у формі шестикутника.

Але ж «що ви скажете на це нещастя?». Сцену не всім видно, темно, мікрофон фонить, тісно, а у вузький пенал клубу вмістилися ще й не всі, хто хотів. Тому є намір повторити ці програми.

Ініціатори, організатори вчорашніх, актори й конференсьє — К. Хенкін, П. Памм, І. Усатюк, М. Кудишина, О. Кошелева, А. Водовозов, С. Клерман, І. Березовський, О. Устименко... Євреї, українці, росіяни і навіть один, як він сам відреконувався — «український син якутського народу». Вони в основному студентського віку. А в залі люди десь від п'яти до семидесяти років.

— Ми б хотіли, — сказав Костянтин Хенкін, — створити в місті інтернаціональний театр молоді. Єдино правильною вважаю тезу: існує лише одна національність — громадянська світу. Антисемітизм — аномалія психіки. Ми хочемо припинити національний розбрат, образливі натяки в бік тієї чи іншої національності. Хочу сказати, що шестикутна зірка Давида — не масонський знак, а символ єдності чоловічого й жіночого начал. Найбільшої поваги достойна інтернаціональна дружба, яка може врятувати від безумства.

Акторська група має намір розширювати й поповнювати програми. Але для цього їй потрібен спонсор, потрібні кошти для реклами, для більшого приміщення, для можливості частувати гостей стравами кухонь різних народів. Отож кому сподобався «Шолом» та ідеї його організаторів, хто має для їх підтримки бажання і гроші, той може віднести їх в «Одесу».

Н. ГРИГОР'ЄВА.

АНОНС • АНОНС

Минулого вівторка відбувся пленум Кіровоградського обкому ЛКСМ України, на якому були розглянуті питання: про обрання редактора «Молодого комунара»; платформа делегатів від комсомольської організації області на XXI з'їзд ВЛКСМ; затвердження бюджету обласної комсомольської організації.

Нотатки з пленуму читайте в наступному номері.

«СІВАЧ» ЗАПРОШУЄ! Завтра, 11 березня, в приміщенні обласної бібліотеки для юнацтва імені О. Бойченка (відділ мистецтва) відбудеться чергове заняття молодіжної літературної студії «Сівач». Запрошуються всі початкуючі автори (старшокласники, учні училищ, студенти, молоді робітники тощо). Початок заняття о 14-й годині.

До читачів «МК»

Пленум обласного комітету ЛКСМ України образ на посаду редактора «Молодого комунара» директора навчально-методичного центру обкому комсомолу Віктора Іващука, за фахом фізика, який жодного дня не працював у пресі і з цієї причини є абсолютно некомпетентним у газетній справі.

Цьому рішенням передувало підбір кандидатів на посаду редактора протягом трьох місяців. Колектив «Молодого комунара», по-

ряд з іншими, запропонував на цю посаду журналіста Василя Бондаря, який вісім років працював у «Молодому комунарі». Кандидатура Віктора Іващука сплила за три дні до пленуму. До виборів він у редакцію не приходив. Програма В. Іващука, надрукована в «Молодому комунарі», не переконала колектив редакції в доцільності його призначення на посаду редактора. Ми, газетярі «МК», протестуємо проти приходу неспеціаліста. Звертаємося до всіх читачів за підтримкою.

Телеграми аналогічного змісту відправлено в ЦК ЛКСМ України, редакції газет «Комсомольская правда» і «Молодь України».

Працівники редакції: Н. ДАНИЛЕНКО, П. СЕЛЕЦЬКИЙ, О. ПИЛИПЕНКО, Н. ХОМИЧ, В. ТАРАСЕНКО, І. КУЦЕНКО, З. ПШЕНИЧНА, С. БОНДАР, О. БОСІЙ, А. ЦІХОЦЬКА, А. ЦВЯХ, А. СІГІДІНА, Т. ЛЕОНІДОВ, В. ГРИБ, Ю. ЯРОВИЙ, Л. СЕРДЮЧЕНКО, Л. КОВАЛЕНКО, Т. КОСТЕЦЬКА.

«Не треба ждати з моря погоди...»

Шановні товариші!

Пишу вам під впливом зібрання парторганізації ливарного заводу, яке відбулося 16 лютого 1990 року. На ньому я ще раз переконався, що командно-адміністративна система не зупиниться ні перед чим, щоб врятувати себе, коли послухав на цьому зібранні представника обкому партії Івлева, який всіма силами захищав його бюро... Коли треба було відповісти на болючі питання, то Івлев прикидався таким собі добрим чоловіком, у якого хата скраю і він нічого не знає.

На запитання, чому з кожним роком гірше наше життя, відповідав, що «нужно подумать, кто виноват в этом» — і чогось тикав пальцем у небо. Лаяв на всі заставки журнал «Перець». «Ми праві!» — ледає не кричав. Наполягав на тому, що обком пар-

тії добре дбає про консолідацію з різними громадськими організаціями.

Відстоював з усіх сил високопоставлений гість і розпорядження про підвищення зарплати партначальників та інших керівників (вона зараз удвоє більша, ніж була раніше), яке являє собою, на мою думку, зрадницький удар у спину партії. Було бажання взяти за руку і вивести геть цього алілуйника. Нехай би він послухав, що люди балакають...

Прикро, але факт: багато безпартійних не бачать різниці між отакими апаратчиками і рядовими комуністами, котрі, як і весь наш нещасний народ, не бачать просвітку й марно поки-що шукають виходу з кризи.

На горизонті XXVIII з'їзд КПРС — наша остання надія. Якщо ми не ліквідуємо оцю, пробачте,

звироднілу командно-адміністративну систему і не оберемо на з'їзд достойних делегатів, — усіх нас, чесних людей, жде велике зло, бо пощади від сталінсько-брежнєвсько-щербинської системи нікому не буде.

Я щиро вдячний редакції газети «Молодий комунар» за її злободенні і правдиві статті та коментарі на багато тем нашого непростого життя. У той же час хочу докорити редакції газети «Кіровоградська правда», яка на п'ятому році перебудови, як кажуть, пасе задніх. Не треба чекати з моря погоди, не треба йти наперекір волі народу!

Згадайте слова великого Тараса Григоровича Шевченка:

Схаменіться, будьте люде,
Бо лихо вам буде!
Л. ПІДВИСОЦЬКИЙ,
м. Кіровоград, комуніст.

ЯКА ВОНА, САМОСТІЙНІСТЬ?

Після засідання бюро обкому комсомолу настрій у всіх його членів і запрошених видався значно ліпшим за попередні рази. Скажу за себе: здається, кожен раз бюро не лише проходить цікавіше, а й конструктивніше. Судить самі: чисто формальні питання — кадрові, приміром, де не бюро затверджували обраних секретарів комітетів комсомолу чи відповідальних працівників міськомів чи райкомів комсомолу, були пройняті увагою до людини.

Із доброго десятка затверджень запам'ятався випадок, якщо можна так сказати, з новообраним секретарем комітету комсомолу КІСМУ Віктором Климчуком.

Члени бюро поцікави-

лися обставиною в цьому інституті, де зовсім недавно комсомольці вирішили саморозпуститися, щоб знову об'єднатися і відмовилися перераховувати внески в міськом комсомолу.

Дехто з читачів подумав: які молодці, до самостійності прагнуть! Воно то так, але тільки спочатку, бо коли проаналізувати дану ситуацію, вимальовується така конкретна картина.

На оплату звільненим комсомольським працівникам потрібно десь 700 карбованців. Із членських назбирається 500. На перших порах, як сказав Віктор, двісті «десь» знайдеться в інституті. Та біда в тому, що всі ми звикли жити сьогоднішнім.

Завтрашній день, то, може, не так жилося б сьогодні, не було б так, що куди не ступиш — скрізь усюкаєш у «яму з кризою». Так і тут: незабаром студенти зовсім не сплачуватимуть членських внесків (щонайшвидше, після XXI з'їзду ВЛКСМ). От відмінуєте і ті п'ятсот карбованців...

Хто фінансуватиме звільнених комсомольських працівників КІСМУ? Чи зможуть тоді вони бути незалежними? Який бачать вихід?

Віктор Климчук мовчав. Можливо, не знав, що говорити, можливо, не бажав. Хоча бажати бачити своє майбутнє завтра, майбутнє організації, де ти ватажком, потрібно.

Втім, не затвердивши цього разу В. Климчука

секретарем комітету комсомолу КІСМУ, бюро обкому комсомолу не поставило питання рубя — ні, і все. Ситуація аналізуватиметься, в найближчий час зважуватимуться всі «за» і «проти». Якщо кісмівці доведуть розумною аргументацією, що їхній шлях правильний, і якщо то їх шлях, а не шлях секретаря, якщо відповіді Віктора будуть конкретнішими і щирими на наступному бюро, на яке перенесено затвердження його як секретаря комітету комсомолу, думаю, буде з цього питання прийняте правильне рішення.

Друге планове питання — про роботу Гайворонського райкому ЛКСМ України у вирішенні соціально-економічних проб-

КОМСОМЛЬСЬКА
ПЛАНІРКА

В БЮРО ОБКОМУ
КОМСОМОЛУ

лем молоді, відстоюванні інтересів юнаків і дівчат — довелось відкласти через неяку першого секретаря цього райкому Олега Мельника. Членам бюро нічого не залишалось робити, як констатувати, що це не перший випадок такого несерйозного ставлення О. Мельника до справи.

Чимало часу відведено було й розгляду питання фінансово-господарської діяльності молодіжного об'єднання «Діалог» при Кіровоградському обкомі ЛКСМ України, попередньому обговоренню кандидатів на вакантну посаду редактора «Молодого комунара». Вирішено було провести пленум і на ньому демократичним

шляхом дати можливість членам обкому зробити вибір редактора.

Дуже швидко (дякуючи чіткій підготовці) були обговорені питання про проведення збору учнів комсомольців. Він відбувається 17 березня.

Подібним був розгляд питання про проведення комсомольських звітно-виборних зборів в навчальних закладах, про зміни в складі комісії по присвоєнню премії імені Ю. Яновського і про нагородження кращих комсомольських працівників. З розгляду даних питань були прийняті відповідні постанови.

Ю. ЯРОВИЙ,
«Молодого комунара».

ЧИ ПОТРІБНА КОМСОМОЛУ СВОЯ ІДЕОЛОГІЯ?

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Публікуючи роздуми Ігоря Єрмакова, другого секретаря Кіровоградського міського комсомолу, ми надіємося, що вони знайдуть відгук у наших читачів. Не варто все сприймати за безперечну істину — даний матеріал, який містить в собі ряд цікавих моментів, є думкою комсомольського працівника. А що скажеш про це ти, читачу?

Щоб відповісти на банальне запитання заголовку, хочу міркувати разом із вами, моїми читачами, про потребу створення нині якісно нової молодіжної організації в країні, місті. Багато говоримо сьогодні про кризу в комсомолі, а вона почалася не 2—3 роки тому, як багато хто вважає, а з того часу, коли в сталінський період почали ігнорувати саму політичну сутність комсомолу, тобто його головну характеристику, той основний зміст, заради якого в Спілку молоді йшли прихильники комуністичного світогляду.

Усе, камінь був закладений, і ця сталінська інтерпретація комсомолу, один раз ствердившись у свідомості людей, пізніше автоматично передавалася поколінням. Відбувалися комсомольські з'їзди, до Статуту ВЛКСМ вносилися зміни, доповнення, але вони не торкалися суті справи.

Всі ми, напевне, пам'ятаємо, як у школі, в інституті нас запитували, а чому ж все-таки комсомол не має власної програми? Ми з гордістю повинні були відповідати (і відповідали), що ми є резерв партії, дихаємо і живемо її думками і повністю підтримуємо Програму КПРС, навіть ж, мовляв, нам дублювання! Ось тому як наслідок за свої тодішні слова і справи зараз ми говоримо про комсомол як про невиразну організацію, безсловесний додаток КПРС, який виконує будь-яку вказівку партійних органів.

Комсомол повинен стати самостійною організацією в усіх без винятку питаннях. Скрізь: у державних органах, Радах, партійних комітетах, профспілках, комсомол повинен проявляти свою позицію; відстоювати інтереси і права своїх членів і молоді. Але все це поки що на сьогоднішній програмна мета. З чим ми зустрічаємося реально, в комсомольських організаціях?

Мало сказати «болото». Продовжує діяти політика отупіння, зневіри, страху, яка вжилася і вживалася в покоління роками, якщо не десятиліттями. Як не дивно, прикладом цьому є самі комсомольські лідери. Жодного разу за весь період дії комсомольсько-молодіжних наказів (в організаціях, де вони є) не було вирішено жодне питання з соціального захисту молоді: про розподіл житла, прийом та звільнення на роботу комсомольця з погодження і дозволу комітету комсомолу. Хоча законодавчо комсомол ці права має.

Жодного разу жоден комсомолець не запитав комітет комсомолу (а той, у свою чергу, керівництво підприємства): чому це право не виконується, не захищається?

Сьогоднішній парадокс часу такий: ще недавно комсомол діяв за інструкціями, йшов по шляху, прокла-

деному партією, і якщо й були якісь віяння, то лише в рамках тих же дозволених інстанцій. Після декількох ударів «по голові» — падала активність комсомолу — не висувайся. Всіх зробили одного зросту і дозволяти говорити їм одним ротом, в який попередньо вкладали програму.

Нині навпаки: розв'язали руки, розум, але молоді настільки розучилися думати і робити, що зараз виявилися розв'язаними тільки язички. Є багато пропозицій, нових ідей, але коли справа доходить до реального виконання, бажаних брати участь нема. Конкретний приклад — участь комсомолу у виборах до місцевих Рад. З натугою зараз влізимо у велику політику і ніяк не можемо повірити, що нас туди пустили і ми можемо самостійно вирішувати гострі питання сьогодення.

Наслухавшись красивих гасел і начитавшись розумних ідей, ми прокривали про створення молодіжного комітету у міській Раді народних депутатів, введення посади заступника голови місьвиконкому у справах молоді. Так про яку молоді можна говорити в Радах, якщо комітети комсомолу на місцях мовчали, були не дуже активні привиснуті своїми представниками. Їх доводилося прохати: «Найдіть, будь ласка, вболівальчого за справу комсомольця». Соромно. Ось вона — реальна участь у великій політиці, звідсіля будуть і реальні плоди.

Говорячи сьогодні про свою ідеологію, ми в першу чергу повинні усвідомитися як організація. Розробити і прийняти Програму Спілки. Визначити, хто є її партнером і союзником, а хто — ополучником і противником. Щоб не було такої політичної проституції, небажаної, невірної, невірності як з Рухом: то ми його засуджуємо, то співробітничали. Ми чітко повинні зрозуміти, що таким шараханням з боку ми підірваємо політичний авторитет своєї організації.

Потребує свого вирішення і проблема взаємостосунків ВЛКСМ з КПРС. У Статуті, який діє сьогодні, записано: «Комсомол працює під керівництвом партії, суть своєї діяльності вбачає у перетворенні в життя Програми КПРС». Зараз пропонується таке формулювання: «Комсомол організаційно самостійний, але працює під ідеологічно-політичним керівництвом КПРС». Я вважаю, що це формулювання неправильне. Неправильне тому, що в демократичній і правовій країні, до якої ми йдемо, кожна організація повинна бути самостійною.

Самостійним повинен бути і комсомол — і організаційно, і політично. Партія має право визнавати і не визнавати комсомол як свою молодіжну організацію, прагнути впливати на комсомол через комуністів, які в ньому працюють. Комсомол і партія єдині не тому, що комсомол без партії не може і кроку ступити. Комсомол і партія — комуністичні організації і, відповідно, вони мають єдині стратегічні завдання. І комсомол, і партія повинні керуватися в своїй діяльності комуністичною ідеологією, їх форми і методи повинні взаємозбагачуватися, в цьому змісті вони — партнери.

Що ж можна розуміти під «своєю» ідеологією? На мій погляд, суть ВЛКСМ — це всебічний розвиток лю-

дини, розкриття творчих здібностей особистості, створення для цього всіх належних умов (вважаю, що в такій Спілці повинні бути люди, об'єднані за переконаннями, а не за примусом. Це ж абсурд, коли в кінці XX століття молода людина вступає в комуністичну (не воєнізовану) спілку і не може з неї вільно вийти).

У комуністичній Спілці не може бути нічого іншого, крім вільного вибору організації, тобто добровільного «входу» і вільного «виходу». Єдиний суддя — переконання і совість комсомольця. Й повністю підтримую модель побудови нашої організації за функціональною ознакою; побудови організації за інтересами, за професією, соціальною ознакою.

У комуністичній організації кожна молода людина може вибрати первинну організацію, а кожна первинна може зареєструватися у вищестоящій територіальній організації. Саме так я розумію вибір собі одного думців, саме в цьому заперука свідомої роботи комсомолу в первинній організації і цей вибір — не анархія, як дехто вважає. Це новий, принципово інший рівень внутрішньокосмольської усвідомленої дисципліни. Замість дисципліни за командою, дисципліни, побудованої на жорстких організаційних рамках, пропонується дисципліна переконання, єдності ідей та інтересів.

Якщо говорити про міську молодіжну економіку, скажу, що надто звучно все це ми обізнавали. По суті, ні про яку економіку нема і мови. Все це нагадує дитячу гру в кубики, коли хтось з дітями їх розсіпав і не помітив. Вся молодіжна економіка полягає зараз у купівлі-продажі, посередницькій діяльності, а не залученні молоді у виробництво.

Нині всім треба зрозуміти, що суспільство в нас ростить себе поколінням нероб. І винна в цьому як сім'я, так і державні органи. Подивіться, що в нас стало критерієм, мірилом «нормальної» роботи. Повертається курс неробства, крадіжок і плюс — вимога за це отримувати гроші. Хіба не знайомі нам діалоги типу: «Роботу знайшов хорошу, нічого не роблю». І все це, як екзема, пронизує молодіжне середовище.

Прикрашає картину «турбота» держави по працевлаштуванню молоді. Зараз уже не секрет, що коли треба влаштувати підлітка на підприємство, потрібно бути або богом, або генеральним секретарем. Відштовхують усі, починаючи від директора і закінчуючи трудовим колективом. А ми говоримо про трудові традиції, забуваючи головне: того підлітка, кому відстануть гроші «легко», навіть з часом важко повернути до нормального трудового життя.

Вважаю, що саме ці проблеми повинні висвітлюватися в пресі і вона повинна нести реєстраційний, а не дозвіловий характер. Тоді ми і доб'ємося того справжнього і реального плюралізму думок, про який так часто говорить М. С. Горбачов.

І. ЄРМАКОВ,
другий секретар Кіровоградського міського комсомолу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» • 10 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ • ТРЕТЯ СТОРІНКА

Стань
добрим...

Про те, що багатьом із нас не вистачає культури, в тому числі культури політичної і культури читання, що чимало людей не розуміє відсутності цього дефіциту і що це в значній мірі впливає майже на всі сфери нашого життя й часто деформує форми людського спілкування, говориться і пишеться майже щодня. Саме тому треба краще займатися пропагандою книги, яка вчить людину думати, допомагає їй формувати в собі доброту і громадянськість, працелюбство і мужність.

Про це йшла зацікавлена розмова на засіданні президії правління обласної організації Товариства книголюбів, яка обговорювала звіти

правильн Світловодської міськрайонної, Малишківської і Новоархангельської районних організацій. На засіданні відзначалось, що в книголюбських осередках проводяться цікаві, змістовні і корисні заходи. У Світловодську, наприклад, — літературні вечори та зустрічі із письменниками. У Малишківському районі працюють літературно-мистецьке об'єднання «Степова криниця» та літературна студія «Степ». Новоархангельські книголюбів набули досвіду проведення масових пропагандистських заходів разом із комітетами комсомолу.

Одним перебудовчі процеси в організаціях книголюбів ще йдуть повільно. На засіданні

відзначалось, що не скрізь ведеться активний пошук сучасних форм книголюбського спілкування, не приділяється належної уваги створенню літературних віталень, музеїв письменників-земляків. Майже не розгорнута робота наголо про програму «Молодь і книга», багато організацій ще не бере участі в «Конкурсі читачської прихильності».

Президія правління Товариства прийняла постанову про організацію обговорення в книголюбських організаціях проекту Платформи ЦК КПРС до XXVIII з'їзду партії.

І. ПАВЛЕНКО.

ДОЗОРЕЦЬ

ВСЕ СТИКАЄ В СИНЮХУ...

Вільшанка не дала себе розгледіти — непривітно вкунталася густим туманом, і за метрів вісімдесят годі було побачити назві будинок. Як і кожен невеличкий райцентр, вона не здивувала бабусями і дідусями, які несли повні авоськи хліба й булочки — брали це з запасом або через те, що нема часу щодня ходити, або через щоденну відсутність цих продуктів. Оце, зрештою, все, що кидається у вічі приїжджим. Хоча є й інше життя, так би мовити, «за кадром». Із ним нас почали знайомити члени районного штабу «Комсомольського прожектора».

Начальника штабу «КП» — другого секретаря Вільшанського райкому комсомолу Людмилу Галчич не

здійснили екскурсію від подвір'я ферм до ріки. Почнемо розповідь із подвір'я.

Глибокі ями наповнені гною, яка від своєї ваги виділяє найцінніші добрива і яка з неприємним природним запахом вже не струмочком, а канавою стікає у всіх на очах у ріку.

— О, — здивувався О. Яковлев, — а оцього земляного валу, коли фотографували, не було. Бач, після нашого рейду насипали. Хоча користі з нього ніякої...

Справді, користі з того валу немає. Насипаний він абияк, і там, де закінчується, його розмила ота рідка гноївка, і тоненькими струмочками почала пробиратися в річку. В оту, яку мають у Вільшанці і за гордість, і за

Про ідальню Дорожинської восьмирічної школи теж можна сказати чимало неприємного. Працівники санітарно-епідемічної станції виявили ряд порушень: меню написане абияк і не все, що треба й що було, туди вписувалося...

Біля ідальні Вісяниківської восьмирічки лист для реагування сміття. Надіслали відповідний лист для реагування. Виявилось, що правління колгоспу «Росія» після рейду по ідальнях виявилось найдисциплінованішим. Воно не лише сприяло вивезенню сміття, а вчасно прислало відповідь.

От про комбінат громадського харчування цього не скажеш. Не знаємо, чи тримала в руках і чи бачила фотографії, які надіслав районний штаб «КП», В. Ф. Марченко; знаємо лиш, що нічого на той час тут не було зроблено і ніякої відповіді районні «прожектористи» не отримали. Загордилися, чи що ще там.

Ми поцікавилися, як виходить «КП» в першій. Побували в колгоспі «Аврора», де секретар комітету комсомолу Таїсія Опря повідомила:

— Нещодавно провели рейд: перевіряли готовність техніки до весняних робіт. Як не старалася начальник штабу нашого «КП» Неоніла Шабанова, а недоліків не виявили. Почепили позитивну стіннівку...

Розповідь Неоніли можна продовжити. Особливо, коли говорити про порушення: їх розмальовують і за гру у робочий час у доміно, і за всі «земні і небесні», як то кажуть, гріхи. Одне лише видається незрозумілим — підміна функцій звичайної стіннівки. Та про це — окремо.

Як ми вже писали, Олександр Яковлев ще зразу при зустрічі говорив, що робота районного штабу включала і... звичайнісінькі привітання, вітальні сюжети до різноманітних свят. Але вони здебільшого і на жаль, зводяться до підміни функцій стінної газети, яку бажано б випускати комсомольським організаціям як свій орган. Це, до речі, хвороба не одних вільшанців. У багатьох райснах робиться те саме. Хоча обласний штаб «КП» постійно забезпечує методичною літературою, надсилає різноманітні рекомендації...

Вдалося домовитися із начальником Вільшанського районного штабу «Комсомольського прожектора» Людмилу Галчич, що вона напише нам про роботу «прожектористів». Однак... Людмила, мотивуючи, що начальником штабу «КП» вона недавно, матеріал написала не дуже цікавий. Пропонуємо його читачам скорочено:

«Районний штаб «КП» висвітлює свою роботу через екран «КП», що знаходиться в центрі селища. Основні його рубрики: «Слідами рейдів «КП», «Пиття не приводить до пуття», «Праця, відпочинок, внутрішнікове життя».

Також матеріали рейдів публікуються на сторінках районної газети, а з її працівниками проведено кілька рейдів з організації дозвілля молоді та по роботі сільських клубних закладів.

«КП» разом з народним контролем проводить рейди з правильного використання нафтопродуктів, з підготовки закладів освіти до зими, з організації роботи торгівлі. Результати перевірок публікуються в щомісячній тематичній сторінці райгазети «Ленінська зоря» «Народний контроль».

Далі Л. Галчич перерахувала основні напрями роботи районного штабу «КП» на 1990 рік з додатком, що вони для «прожектористів» «повинні стати...». Шкода лише, що жодного слова не сказала і не написала Людмила про те, яку користь принесли проведені рейди, що з їх допомогою вдалося змінити в житті і роботі жителів району і селища на краще.

Вільшанський район.

На знімках: наваами стіна гноївка в Синюху.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

Фото О. ЯКОВЛЕВА.

вдалося побачити. Знала, що прийдуть цікавитися «КП», але... У райкомі залишився Олександр Яковлев, теж його секретар. Він чітко і без усяких красномовних відходів від теми повідомив:

— Минулого року ми провели один рейд. По Синюсі. Ні, вірніше — два. Ще їздили в деякі школи, цікавилися, як учні харчуються.

Повідомив Олександр і інше, а саме: «Комсомольський прожектор», за його словами, нормально працює. На свята. Точніше — перед ними зберуться хлопці та дієчата, намалюють вітання. Провести рейд? Теж можна. Але не кожному керівнику це подобається. Якби штабу «прожектористів» та характер отакий, перед яким і начальство не встоїть, — то діло. А так...

А так — начальство є начальство. Тільки «рипнесь» проти нього — в немілість попадеш. Ну, це вже як крайність. Здебільшого трапляється інше. Отаке, як з О. Яковлевим, котрий «сам пройшов цю школу».

Коли Олександр ще був секретарем первинної ремонтно-транспортного підприємства, взяв фотоапарат і... почепив у черговому випуску бойової стіннівки знімки, з яких дивилася на людей під відкритим небом різноманітна техніка. Стіннівка висіла, а техніка ржавіла. І навпаки: техніка ржавіла, а стіннівка висіла. Певно, випуск «прожектористів» замінили, а техніка ржавіла. Ржавіла доти, доки її не списали...

Результат? Реагування, як зрозуміло з розповіді, ніякого. Нема — і все...

Ось ще один приклад, який теж розколює людей, а ще гірше — породжує сумнів: чи потрібна взагалі дана справа — робота «КП»?

...Коли будете проїздом у Вільшанці, або чого доброго забажаєте там погостювати, дізнаєтеся те, що і ми. На перше запитання, що є прикрасою цього селища, почуєте: «Синюха!». На друге, чим гордяться вільшанці, знову почуєте: «Синюха!».

Отже, Синюха.

Річка, колись чиста і мальовнича, яка, мов та зваба, притягала своєю красою людей, не втратила всіх своїх принад і сьогодні. Та хоч Вільшанка невеличке селище, однак, воно теж почало швидко, в навадзгін містам, «цивілізуватися». Приміром, з приміщень районного об'єднання «Сільгоспхімія» влітку витікають масні струмочки відходів із різних мастил. Фарбуючи на своєму шляху травичку, просочуючись у землю, вони все-таки впливають в річку. От такі струмочки й сфотографували члени районного штабу «Комсомольського прожектора».

Сфотографували і інше — стоки з гноївки, які прямують до Синюхи: ферми розміщені десь метрів за двісті на пагорбі, ріка — внизу. Все це робилося в колгоспі «Аврора».

Додамо зразу — робилося і робиться.

Лютневого дня, коли морозець, небачений гість лютого ще тримав багнюку в грудях, ми з Олександром

прикрасу. Оту, де купаються влітку і дорослі, і діти. Додам від себе, купаються на пляжі, який розмістився значно нижче за течією від отих стоків від ферм, а значить...

Відтоді, коли комсомольці провели свій рейд, скоро мине рік. З вищезгаданого районного об'єднання «Сільгоспхімія» (голова — Валерій Іванович Цимбаленко) і колгоспу «Аврора» (голова правління — Василь Микитович Шикіта) відповіді не отримали. Мабуть, тому, що не хотіли там визнавати явних прорахунків у своїй роботі, не хотіли їх ліквідувати. Можливо, ще навіть гірше: не люблять, ой не люблять керівники, коли молодь вказує їм на помилки. Мовляв, «хто такі? А, комсомольці... Ти ба, куди залізли, хай займаються своїми справами».

Що такі слова доводиться чути, що такі явища доводиться спостерігати — ми добре знаємо.

У вільшанських «прожектористів» був ще один рейд, чи то як кажуть у народі — крик одинокого в пустелі. Вирішили поцікавитися, як же харчуються учні в ідальнях Котовської, Дорожинської, Вісяниківської восьмирічних шкіл. Проводили рейд разом із працівниками районної санітарно-епідемічної.

Працівники ідальні Котовської восьмирічки щоденно були змушені їздити в комору місцевого колгоспу за продуктами, бо холодильні камери не працювали. На раз і не два зверталися в комбінат громадського харчування з проханням зарадити такій біді, але слова пролітали біля керівників комбінату (а може ах його директора — Валентини Федорівни Марченко).

— Не знаю, як зараз, — говорила Олександр, розповідаючи про цей рейд, — але декілька місяців тому я цікавився цим, то холодильні камери шість місяців після рейду стояли невідремонтованими.

Далі Л. Галчич перерахувала основні напрями роботи районного штабу «КП» на 1990 рік з додатком, що вони для «прожектористів» «повинні стати...». Шкода лише, що жодного слова не сказала і не написала Людмила про те, яку користь принесли проведені рейди, що з їх допомогою вдалося змінити в житті і роботі жителів району і селища на краще.

Вільшанський район.

На знімках: наваами стіна гноївка в Синюху.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

Фото О. ЯКОВЛЕВА.

ЧЕТВЕРТА СТОРІНКА • 10 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ • «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

«...Як рідні сестроньки»

Занічався 13-ий зліт юних книголюбів Кіровського району міста. Його девізом стали слова поета-анадеміна М. Т. Рильського — «Дружба народів — не просто слова, дружба народів — це правда жива».

Своєрідний фестиваль учнівських талантів присвячувався 120-річчю від дня народження В. І. Леніна. Ось деякі теми виступів юних книголюбів: «Народів збратана сім'я», «Моя Україна, моя Росія, як рідні сестроньки», «Мужай, прекрасна наша мова, серед прекрасних братніх мов».

Слід відзначити глибоко змістовний виступ книголюбів СШ № 13, які під керівництвом В. М. Чудної та В. О. Онойченка розкрили витоки дружби українського і російського народів. Учень 11 класу О. Череватенко вдало

зіграв роль В. Хмельницького, інсценізуючи поему М. П. Бажана «Гонимі», під супровід «Запорізької похідної» його однокласники в танці відтворили звичаї козаків, їх подвиги в ім'я України та народів Європи.

У ході фестивалю проводився конкурс читців. Перемогла учениця СШ № 32 О. Литвиненко, яка промислово прочитала вірш Зої Кучерявої «До української мови». В. Терентьєва (СШ № 4) розсмішила присутніх уривком із оповідання І. С. Нечуя-Левицького «Баба Параска та баба Палажка». Відзначилися також читці: В. Станіславчук (СШ № 10), Н. Кірпота (СШ № 18), Л. Колодочкіна (СШ № 13), Н. Непотріба (СШ № 15), Н. Малигіна (СШ № 9), Л. Федотова (21 восьмирічна), та інші.

На зльоті відзначено й кращі стінгазети, представлені книголюбями з матеріалами про життя народів СРСР. Змістовними були випуски книголюбів СШ № 9, 21, 31, 10, 4, 17, але найкращі — СШ № 15, 18, 14.

Товариство книголюбів висловлює подяку виконкому Кіровського районної Ради народних депутатів, який став спонсором зльоту, виділяючи кошти для нагородження всіх учасників. Переможців класиків української літератури Товариство нагороджено грамотами і дипломами.

голова правління Кіровського ДТЛК УРСР м. Кіровограда.

В. КАЮКОВ,

УКРАЇНСЬКА РСР у старовинному особняку в самому центрі села Парханиць, що в Костопільському районі Хмельницької області, розташована історико-художня музей. Живопис, графіка, ікони, скульптура, книжниця, монети, кераміка, ювелірні речі експонатів представлені в розкішних залах. І всі ці шедеври світової культури, нагадаємо, — в заповіднику українському селі, віддаленому від великого торгів, Музеяна експозиція розташована в старовинній, минулого століття скарбниці, що ніби призначена для зберігання цінностей вічних. Живе активним життям першими у країні сімейний історико-художній музей.

У залі з'являються зустрічі із преміасним.

УВАГА!
УВАГА!

З метою залучення здібної молоді до лекційно-пропагандистської діяльності обком ЛКСМ України разом із керівництвом обласної організації товариства «Знання» оголошують про проведення обласного конкурсу молодих лекторів. Метою конкурсу є вдосконалення форм і методів підготовки кадрів для лекційної пропаганди серед молоді в умовах розширення демократії і гласності. Конкурс присвячено 120-й річниці від дня народження В. І. Леніна.

УМОВИ КОНКУРСУ

Безпосереднє керівництво конкурсом здійснює обласний оргкомітет. У містах, районах і вузах створюються місцеві оргкомітети, які забезпечують рекламу, збирають учасників, журі, забезпечують умови проведення конкурсів, нагороджують переможців і подають заявки на участь в обласному турі на адресу обласного оргкомітету.

Конкурс проводиться в два тури: перший — у містах, районах та вузах, другий — у Кіровограді. Час проведення другого туру — 19—20 квітня 1990 року. До участі в другому турі допускаються ті, хто займе два перші місця в районних, вузів-

ських та міських конкурсах. Для проведення обласного туру створюється журі з числа досвідчених лекторів та комсомольських працівників, які оцінюватимуть конкурсантів за єдиними критеріями. Кожен учасник конкурсу протягом 10 хвилин повинен зуміти переконливо викласти суть проблеми, довести правомірність власного підходу до неї, висловлюючись при цьому коротко, чітко й виразно, а також дати аргументовані відповіді на запитання, відстояти власну точку зору.

Переможці конкурсу нагороджуються дипломами правління обласної організації товариства «Знання» та обкому комсомолу, а також грошовими преміями та призами:

- за перше місце — премія в розмірі 100 карбованців;
- за друге місце — премія 75 карбованців [усього дві премії];
- за третє місце — грошова премія в розмірі 50 карбованців [усього три премії];
- для решти відзначених журі — п'ять заохочувальних призів [бібліотеки суспільно-політичної літератури вартістю 20 карбованців кожна].

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ.

НЕСПОДІВНА РЕАКЦІЯ НА ШТАМПИ,

або ПРО ТЕ, ЧИ НАШЕ СЛОВО ВІДГУКНЕТЬСЯ

Проблема осучаснення діяльності лекторів сьогодні, на думку багатьох, є настільки нагальною, що загрожує самому існуванню цього поважного загону комсомольських пропагандистів. Нині, коли слухати нудні або занадто «правильні» лекції нікого не примусиш, питання «бути чи не бути» вирішується не в тиші кабінетів, а в слухаючих аудиторіях, у безпосередньому спілкуванні з людьми; зацікавити їх, звісно річ, може сьогодні лише правдива, компетентна, професійна, з точки зору лекторської майстерності, розмова.

Очевидно, у вирішенні сакраментального питання про майбутнє лекторської справи читачам цікавим видасться й обмін думками людей компетентних — відповідального секретаря правління об'єднання організації товариства «Знання» О. КОРЕПАНОВА, молодого, але знаного в області лектора В. ГРОМОВОГО, та інструктора відділу ідеології і культури обкому комсомолу С. КАРАКУЛІНА.

КОР.: За сьогоднішнім імпровізованим «круглим столом» зібралися люди, які так чи інакше причетні не лише до лекційної пропаганди, а й до комсомолу. Тому пропоную розпочати з проблеми, як поєднати їх — лекційну і спільнотську справи...

О. КОРЕПАНОВ: Мені довелося поєднувати роботу в комсомолі із лекційною пропагандою ще 10 років тому, коли обком комсомолу започатковував обласні конкурси молодих лекторів. Можу сказати, що, незважаючи на закладений із самого початку формалізм (надто ми вже ідеологізували тоді все), якусь мінімальну користь така практика дала. Можемо назвати, хай і небагато, доволі знані імена молодих лекторів, які успішно працюють нині, в умовах явного поживання політичного життя.

Але, звісно, тепер, із висоти досвіду, скажу, що школи молодого лектора, які діля досі, себе не виправдали. Коли пошукаємо, скільки у нас діючих лекторів, то багато не знайдемо. Потрібна новітня методика, потрібні нові теми й підходи до них. Тобто — потрібен інтелект...

В. ГРОМОВИЙ: Особисто у мене склалося враження, що комсомол ніхві, в умовах господарської самостійності, просто махнув рукою на лекційну пропаганду. Фактично зникли молодіжні лекторські групи: крім ШМЛ педінституту, інші діють в глибокому «підпіллі», самі комсомельські працівники, за невеликим винятком, лекцій не читають та й не вміють читати. А сьогодні ми могли б розвивати силами молоді негради-

ційні методи лекційної пропаганди: відеолекторії, лекцій-концерти, слайдлекції з проблем подружнього життя і т. д.

Ясно, що на лекційній пропаганді особливих прибутків не одержиш, отже, треба перерозподіляти частину коштів (наприклад, із відеобізнесу — на організацію лекційної пропаганди). Потім і вона даватиме прибуток, але ж спочатку треба підготувати лекторів, зацікавити їх матеріально, підписати договори про лекційне обслуговування і т. д., забезпечити лекторів технічними засобами пропаганди, рекламою. Поки що комсомол допомагає тільки проводити конкурси лекторів, яких потім треба було б учити далі.

С. КАРАКУЛІН: І все ж мені здається, що певна еволюція відбувалася: все-таки цього разу, порівняно з першими спробами, помітне значне розширення тематики лекцій, відхід від «обов'язкових» тем, розширення кількості учасників; та й відзначаємо нині більше людей, ніж було раніше.

КОР.: Однак, певно, говорити про те, що проблеми вирішені, підстав поки що нема!

В. ГРОМОВИЙ: Доводиться говорити якраз про вади нашої пропаганди, якщо взяти її в цілому. Замість боротьби за слухача ми займаємося добровільно-приму-

совим збором аудиторії. Втрата інтересу до більшості лекцій — ось найбільш активна оцінка нашої роботи. Більшість лекторів раніше нерідко ставили «добровільно-примусово». Для цього досить було на різні газетні штампів «відчитати», а слухачам — «відсидіти і відслухати»... На це особливо болючо реагувало молоді, які не могли змиритися із перетворенням лекцій з події життя людини на формальне «мероприяття».

Підміна принципу свідомості й активності слухачів добровільно-примусовим «принципом» в поєднанні прагненням мати «благополучну» статистику призвело до «сірого» потоку лекторів, який затьмарив усе хороше.

КОР.: Де ж будемо шукати виходу із «зачарованого кола» формалізму!

О. КОРЕПАНОВ: Можу сказати напевне: вихід не переході на повний господарський рахунок (саме так ми сь

переході на повний господарський (саме так ми сьогодні працюємо), а, найімовірніше, в розумному поєднанні самооскупності із турботою про навчання кадрів, технічне оснащення шкіл. Кошти для цього не можна сьогодні дати ні комсомол, ні наша організація, яна знаходиться на господарстві і змушена «економити». Здається, кожному ясно, що економити на ідеології

гії, як і на культурі — справа, яка надто дорого може обійтися для суспільства згодом.

В. ГРОМОВИЙ: Як нам виховувати своїх ціцеронів? Найперше — змінити саму атмосферу в області на користь людей, що володіють живим словом. Досить шельмувати тих, хто говорить правду, як «критиканів», «демогогів» і т. д. А таке ставлення було помітне навіть на обласній комсомольській конференції. Досить закликати лекторів «рушатися на колосні лани та в цехи». Будь-яка реформа, як вважають західні соціологи, проходить ряд обов'язкових етапів: перший — «ні слів, ні діла»; другий — «появляються слова, виробляється план дій»; третій — «і слова, і діла»; четвертий — «кінець словам, довершимо діла». Та без слова нічого не вийде, недарма ж ще у Євангелії від Іоана сказано, що «спочатку було Слово». Це слово, очевидно, повинне бути вільним. Ось я працюю в «унікальному» Кіровоградському районі, куди після інцидентів з лекторами, які говорять «що хочуть», не допускаються лектори з Києва і Москви, а тих, хто прибуває з обласного центру, перевіряють на політичну благонадійність. Мені з причин моєї «неблагонадійності» відмовили в прочитанні циклу лекцій, гроші за які я мав перерахувати на пам'ятник жертвам голоду 1933 року...

Слід, мабуть, створити систему навчання мистецтва живого слова від дитсадка до вузу. Бо поки що лектори-методисти в області (знаю це по собі) на становищі безробітних.

Надзвичайно важливо мати гнучку систему стимулів, щоб стати лектором, підвищувати рівень своєї майстерності було просто вигідно. Лекційна пропаганда — справа дуже складна, на «громадських засадах» тут далеко не вийдеш.

Ось комсомол Кіровоградського району разом із товариством «Знання» зумів організувати нормальні курси молодих лекторів у районі тільки тоді, коли ввагою стимулю для переможців — путівки за кордоном. На жаль, багато керівників господарств і підприємств не розуміють, що, крім дефіциту матеріальних благ, треба ліквідувати і дефіцит знань, інтелекту. Зробити це може і лекція пропаганда.

КОР.: Ми зачепили тільки деякі аспекти проблеми молодого лектора. Сподіваємося, що ця перша розмова допоможе оргкомітетам на місцях і вчасно подбати про нові кадри, і краще організувати та провести цей горючий конкурс.

Вів розмову С. ПЕТРЕНКО.

Чому виникла пожежа?

Це трапилось кілька тижнів тому. Глибокої ночі в одній із кімнат дев'ятиповерхового гуртожитку машинобудівного технікуму виникла пожежа. На сполох вдарили не відразу — все-таки ніч, люди спали. Коли прибули пожежні підрозділи, полум'я вже вивало в коридорі. Висока температура, густий дим завтрундювали дії пожежних при евакуації людей. Довелося використовувати кисневі апарати.

Яка ж причина пожежі? Як з'ясувалося, один із мешканців згаданої кімнати С. Козлов для обігрівання ввімкнув на ніч звичайну електричну плитку(!) та поставив її біля ліжка.

Тільки й всього! В результаті на ранок і він, і найближчі сусіди по кімнатах вже мали змогу святкувати ще один день народження. В усякому разі пожежні, враховуючи обставини, у цьому впевнені.

У гуртожитку проводяться молодіжні дискусії, вечори, регулярно демонструються відеофільми, та, на жаль, відсутні у виховній роботі питання елементарної безпеки, в тому числі протипожежної.

А тепер повернемося до минулого року. Працівники держпожежнадзора, перевіряючи стан гуртожитку, виявили понад двадцять порушень. У тому числі невідремонтовану пожежну сигналізацію, аварійне освітлення. Шлях

хи евакуації тут заставлені меблями, а на вікнах перших двох поверхів встановлено залізані ґрати. Мабуть, адміністрація вважає, що все обійдеться? Не обійдеться.

Не обійдеться? Не обійдеться.
техніку та механізації сільського господарства, медичного училища, та в багатьох інших навчальних закладах нашого міста, де ігнорують вимоги державного пожежного нагляду, тобто вимоги щодо збереження життя людей.
То чому ж виникла пожежа?

О. МОРОЗ,
державний інспектор по пожежній безпеці

З АКИНЧУВАВСЯ жовтень, але дні ще стояли теплі і сонячні. Тому так не хотілось сидіти у задумливого класу.

«У цьому інтернаті я лише десять днів, значить, мене ще не знають, — розмірковував Віталій Бобошко, спостерігаючи через вікно за тим, що діється на вулиці. — Дмитро тут зовсім недавно... Можна запропонувати йому погуляти кілька днів».

...Яку вже ніч мандрують хлопці разом, шукаючи пригод. За балачками дійшли до села Липнянки. Як острів скарбів виринула перед їхніми очима магазин «Хліб». Радість охопила хлопчаків, бо дуже вже хотілось їсти, — скільки днів перебивались випадковими харчами.

— Хоч хліба або булки якоїсь візьмем, — порадив Віталій.

Ніч була темна. Навкруги ні душі. Залазили в магазин, зовсім не відчуваючи страху, бо великим було бажання скоріш потрапити всередину. Коли очі звикли до темряви, побачили, що тут не тільки хліб, а ще й цигарки. Довго не роздумували. Забрали чотири блоки «Стюардеси», печиво, торт і гроші, що були на столі. Коли опинились на вулиці і роздивились здобуті «трофеї», відчували себе героями — «гарно попрацювали».

Несподівано у темряві почулись чийсь кроки. Тільки зараз хлопці по-справжньому злякалися. Прислухуючись до кроків, зрозуміли, що йдуть двоє. Яким

дінки неповнолітнього. Тому, що на юну душу негативна домашня обстановка впливає набагато сильніше, ніж на дорослу.

СЬОГОДНІ перед усіма причетними до виховання людини постає важливе завдання: як навчити підлітка правильно оцінювати блага, які йому надаються, і користуватися ними, відчувати цінність цих благ, розуміти свої громадські обов'язки у суспільстві. Недоліки цього виховання і є основною причиною скоєння злочинів неповнолітніми.

Ми можемо умовно виділити чотири важливих сектори «виховного кола», в яких формується кожний підліток, — сім'я, школа, трудовий колектив, найближче оточення.

Насамперед, звичайно, сім'я. У Кіровоградській області 587 підлітків, котрі стоять на обліку в інспекціях у справах неповнолітніх, — із так званих неповних сімей (там, де немає одного з батьків). Звичайно, у таких сім'ях виховувати дитину набагато важче, особливо, якщо сім'я — мати і син. Адже хлопцеві потрібна тверда батьківська рука.

З'ясовано, що майже половину із загальної кількості злочинів підлітки скоюють після 22 години, тобто тоді, коли дорослі не тільки можуть, але й повинні забезпечити контроль за ними. Чи замислювались батьки і їх немаленькі діти, у що їм чи їхнім синові або дочці обійдеться безконтрольність і вседозволеність. Мабуть,

манітний! За віком, уподобаннями, характерами, професіями. У будинку, у дворі, на вулиці формується характер підлітка, часто під впливом тих, хто штовхає його на хибний шлях. «Товариші» можуть підбити жити школу, роботу, вселити думку про легший життєвий шлях. Сумнівні поради закінчуються іноді дуже нелегко.

НЕПОВНОЛІТНІМИ Кіровоградської області у 1989 році було скоєно 612 злочинів, що на 174 більше, ніж у 1988. Це тільки — злочинів. Що казати про адміністративні правопорушення — вони теж перекинули минулорічний показник.

Де ж були дорослі, ми з вами, щоб зупинити цих підлітків? Як стверджує статистика, контингент правопорушників невинно омолоджується. Нині середній вік підлітків, які скоюють злочини, — 9—13 років.

Чому не вберегли неповнолітніх Костянтина Малого, Юрія Кушніра, які працювали на заводі «Гідросила», та Юрія Кушніра, які працювали на заводі «Гідросила»? учня Кіровоградського СПТУ № 6 Олега Стельмашука? За період з вересня 1988 року по січень 1989 року нами було скоєно більше тридцяти злочинів. Усі учасники пройшли чотири сектори виховання, про які йшла мова. І ось результат — лава підсудних. Шлях до неї був типовим. Пропуски занять у школі, небажання навчатися. Стельмашук кинув школу, після чого намагався вчитися в СПТУ № 6. Малий і Стельмашук до того ж приохотилися до спиртного і йшли на крадіжки

ДМИТРО УЗЯВ СОБІ ШКАРПЕТКИ...

же було їх здивування, коли побачили двох дівчат, котрі теж шукали пригод. Розговорились. Віталій і Дмитро похвалились своїм «подвигом».

— Що «хлібний», — відповіла одна із нічних мандрівниць. — Давайте що-небудь із речей прихолопимо.

Першим на шляху четверки був магазин «Взуття». Залазив у вікно Дмитро, попередньо розбивши шибки. За ним — усі інші. Не вірилось, що можна отак запросто брати на полицях все, що подобається. Наталка міряла чобітки, Тетяна вирішила узяти собі і кросовки, і чобітки, Віталій — туфлі, а Дмитро «скромно» — шкарпетки. Кожний, як кажуть, брав по потребах.

Поряд був магазин «Готовий одяг». Залазили у нього, як і в попередній. А тут навіть очі розбіглися — так легко і просто можна було узяти все. І найголовніше, не треба платити грошей. Переодягалися прямо на місці. Старий одяг залишили на пам'ять продавцям. Взагалі, це нагадувало щось подібне до маскараду. Брали все підряд: кофти, костюми, хустки, светри, брюки. Ретельно склали у сумки і пішли.

— А що як нам підживитись у кафе? — запропонувала Наталка. — Досвід уже є.

Кафе так кафе.

Дмитро вийняв скло. Шлях був вільним. Яка удача! Є горілка, пиво, гроші. Коли все це взяли з собою, недовго думаючи, вилипи за приємні нічні мандри.

Одягнені були як з «голючки». Гроші є.

— Тепер можна поїхати й до Києва, — запропонувала Наталка.

Із такими планами прийшли гуляки на залізничну станцію Помічна. Речі поклали до камери схову. До каси пішли брати квитки, але не встигли — затримала міліція. Вона, здавалось, їх уже тут чекала. А далі...

Машина, райвідділ міліції. А потім — запитання, запитання. Не тільки до підлітків, що порушили закон, а й до нас із вами: чому так сталося, хто винен?

Чому Наталка Роля, 1974 року народження, ніде не працює і не навчається з квітня минулого року? Роста без батька. Мати постійно змінює місце проживання і з усього видно — не дуже піклується про дочку, бо й пальцем не вдарила, аби закінчила вона Новомиргородську допоміжну школу-інтернат. Як так сталося, що Наталка поїхала сама до Миколаєва, де була затримана і поміщена до приймальника-розподільника для неповнолітніх? Висновок мандрівки — засідання районної комісії в справах неповнолітніх і поставлення на облік до інспекції у справах неповнолітніх.

Наталю вислухали уважно. Навчатися не хочеш — іди працюй. Одержала направлення до колгоспу «Мир» у село Свердловка Новоархангельського району, де якраз працювала мати.

І знову — запитання, запитання. Чому у колгоспі Наталка залишилася одна? Чому байдужою до її долі виявилася сільська Рада? Чому забули про неї односельці, не привили любові до землі, по якій вона ходила, на якій шлях у майбутнє тільки починається?

Чому Тетяна Трофимова, 1974 року народження, учениця 6 класу Юр'ївської восьмирічної школи Добровеличківського району, стоїть на обліку в ІСН за бродяжництво і небажання вчитися? Чому вона теж залишилася одна? Чому не вберегли від слизької стежки? Ці ж запитання адресуємо вчителям Добровеличківської школи-інтернату, в якій навчались учні п'ятого класу Віталій Бобошко і Дмитро Мурса. Чому школа не втримала своїх учнів? Не встигла? Це не виправдання. Адже навколо нас діти. Ми не маємо права зазігати. А в цьому випадку зазіглися — готуються матеріали для направлення Трофимової й Бобошко до спецшколи.

Ці діти скоїли злочин. А розслідування будь-якого злочину повинне з'ясувати причини й умови, які призвели до його скоєння. Потрібен обов'язковий аналіз умов життя та виховання підлітка. Чому? Тому, що саме ці умови інколи розкидають увесь механізм пове-

ні. Бо якби задумувались, чим вони можуть скінчитись, не так би безпечно дозволяли дітям розгулювати до опівночі. Правда, деякі батьки і «допомагають» власним дітям стати на хибну стежку, адже в області на обліку 568 неблагонадійних сімей, а тих, хто претендує на цей облік, — ще сотні. На жаль, у перевихованні батьків слабо використовуються заходи громадсько-правового характеру. У 1989 році 43 із них позбавлені батьківських прав, 25 — направлені на примусове лікування від алкоголізму, 29 — обмежені у дієздатності.

Людина іде до школи, щоб одержати певні знання. Шкільне виховання відрізняється від сімейного тим, що воно базується головним чином на здобутті учнями різноманітної навчальної інформації. Тому відставання у навчанні — це те, що завжди турбує педагогічний колектив перш за все. Звичайно, не треба забувати і про об'єктивні труднощі, які виникають у вчителя, котрий змушений займатися із великою кількістю дітей. Але індивідуальний підхід до кожного — дуже важлива справа. Бо всяке нівелювання ще маленьких особистостей приводить згодом до тяжких наслідків.

Спочатку — нерозуміння пояснювального матеріалу у школі, розгубленість, зневіра у власні сили. А потім — втрата інтересу до навчання, звільнення від тяжкого стану особистої неповнозначності. Результатом цього всього є неадекватність з багатьох предметів. А це вже конфлікт. На невстигаючого сиплються заслужені і незаслужені докори, насмішки. Пригноблений винуватець шукає способів, аби підняти свій авторитет. І з'являються хвастощі, зневага до знань, пошуки «друзів», які не працюють і не навчаються, і під їхнім впливом підліток може кинути навчання у школі.

З вини педагогічних колективів шкіл, інженерно-педагогічних колективів ПТУ, інших навчальних закладів своєчасно не було поставлено на профілактичний облік в ІСН 124 підлітки (це 25,2% до загальної кількості правопорушників). Ось яскравий приклад. Неповнолітній Олександр Лодатко, учень 7 класу Новомиргородської школи-інтернату протягом шести місяців не відвідував школу, бродяжив, вів антигромадський спосіб життя. Адміністрація школи не цікавилася, де знаходиться їх учень, не сповістила про це районну інспекцію у справах неповнолітніх. Залишившись без контролю, Лодатко разом з іншими неповнолітніми скоїв у Кіровограді 12 крадіжок власного і державного майна.

Та закінчуються у таких горе-учнів шкільні «муки» (в основному дотягують до восьми, тепер, певно, дев'яти класів), і вони приходять на виробництво. Навкруг нові люди, причому дорослі. З'являються не тільки нові права, але й обов'язки, які треба виконувати. Однак у багатьох особливих бажання працювати нема, тому й плинність серед таких «робітників» (особливо правопорушників) дуже велика. Хоча не треба забувати і про специфічні особливості дитячого характеру. Перш за все це колишні учні, які звикли до колективу однолітків, а тут — усі старші. Авторитет дорослих — дуже важливий фактор для хлопчаків. На жаль, він часто буває негативним, тому такі «наставники» приносять більше шкоди, аніж користі. Підліток залишається напружувальцем — на виробництві не до нього, шкільний контроль знань, а про сімейний нічого й говорити. Тому так гостро стоїть сьогодні питання про правильну організацію дозвілля неповнолітніх працівників, і його в першу чергу повинні вирішувати адміністрації та громадські організації підприємств і установ.

Не завжди на дорослому виробництві до «малого» робітника ставляться як до повноправного члена колективу, тому часто виникають конфлікти. Відтак — образа, розчарування у професії. І підліток кидає роботу... Численні переходи з одного підприємства на інше можуть призвести до небажання працювати зовсім. А звідси — близька дорога до правопорушень.

Найближче побутове оточення — це друзі по будинку, вулиці, сусіди. Тут теж колектив. Але ж який різно-

під мухою». Як визначив суд, умовою, яка сприяла скоєнню злочину, було неналежне виховання в сім'ї і тому тепер необхідно застосувати інше виховання. Усі підлітки були на обліку в ІСН.

Хто заважав цим хлопцям навчатися у школі, СПТУ, працювати спокійно на підприємстві? Чому їм так хотілося мати більше, ніж у них є?

А починалося з найпростішого. У школі — «важкий» підліток. Вдома — самоусунення батьків від виховання. На роботі — комісія у справах неповнолітніх направила на підприємство, хай підліток собі працює, і забула. Лише вулиця зі своїми «товаришами» не залишилась байдужою.

Вирішили почати із таксофону. В ніч на 24.09.1989 року Малий разом із Кушніром та Стельмашуком укралі телефон-автомат, який знаходився біля 2-го корпусу гуртожитка № 6 по вулиці Радянській, 4 у Кіровограді. Із автомата витягли 3 карбованці, а шкоди наробили на 48. Потім пішли автомати по продажу талонів на проїзд у міському транспорті.

«Що нам телефони та автомати? Там тільки копійки. Треба щось спробувати серйозніше», — міркували, готуючись до нового злочину, Малий, Кушнір і Стельмашук.

...Ніч. Базарна площа Критого ринку тиха і безлюдна. Три постаті, минаючи освітлені місця, підійшли до кіоска, де повинно було бути щось «серйозне». Невпевнений удар по вітрині. Задзвеніло скло. Тихо. Тепер можна і всередину. Брали все підряд: парасольки, вовняні хустки, духи, кашне, запальнички, губну помаду (5 упаковок), термобігуді, дзеркала та багато інших речей. Як потім було підраховано, вкрали всього на 593 карбованці.

Мабуть, торговельні місця об'єднання «Промтовари» для Малого, Кушніра та Стельмашука після того як вони пограбували кіоск № 111, стали улюбленим місцем. Лише за одну ніч 11 січня 1989 року із кіосків № 115 та № 118 було викрадено речей на 1293 карбованці. А далі були кіоски «Союздруку», 15.01.1989 р. — біля картинної галереї, 17.01 — біля кінотеатру «Комсомолец», 18.01 — на Критому ринку, 24.01 — біля СШ № 19. Тут сума пограбованого підстрибувала до 2611 карбованців.

Можна було б і зупинитись, вжахнутись зробленому, та думати злудям було ніколи. В ніч на 26 січня минулого року Малий через вікно лабораторії технічного моделювання заліз у приміщення клубу юних техніків «Маяк» (виробничого об'єднання «Радій»), що знаходиться по вул. Радянській, украв звідти всілякі інструменти, електродвигун, радіоконструктори та іншого майна на 570 карбованців. А наступної ночі разом із Кушніром тим же шляхом проникли до клубу, де нанесли шкоди на 250 карбованців.

Маяком легкої наживи для Малого був клуб «Маяк». Але 28 січня цьому маяку призначено було згаснути. Усюмо є початок і кінець. Це закономірно. Для Малий, Кушніра та Стельмашука початком була вулиця, збавлення волі із конфіскацією особистого, належного їм майна.

Горе батькам. Тяжкий докір тим, хто у свій час не додивився, махнув рукою... Це результат спільної бездуховності і байдужості. Звичайно, виховувати дуже важко, якщо ти один, але разом — у школі, у дворі, на проб'є кригу черствості, грубості, егоїзму.

Якщо ми цього не зробимо, все частіше перед нами поставатиме питання — хто винен у наступній трагедії ще одного неповнолітнього.

І. ШИЯНОВСЬКИЙ,
діл профілактичної служби обласного управління внутрішніх справ.

Оргкомітет операції «РІК ЧОРНОГО
ЛЕЛЕКИ».

ВІСТІ
З КВЛУЦА

ОХ, ВАРЕНИКИ!

Ще в далекі часи на Україні, коли наші дідуся і бабусі не мали клубів і палатів культури, збиралися вони в кого-небудь у хаті на вечорниці і жартували, співали, танцювали. Ось на такі вечорниці зібралися нещодавно учні кооперативного училища та іноземні курсанти Кіровоградського вищого льотного училища цивільної авіації. Усі з нетерпінням чекали цього дня і не даремно.

Ми потрапили на українське свято! Веселі мелодії, гарні дівчата в національних костюмах, щирі посмішки господарів. І чого тільки не було на вечорницях: чудові українські пісні, жартівливі і ліричні, сценки, гуморески. Всі глядачі то сумували разом із виконавцями пісні «Вишиванка», то переживали за козака з дівчиною, то сміялися над тіткою Немирою і кумою Варкою.

Але яке ж свято без традиційних вареників? Добре постаралися дівчата — вареники вдалися на славу. А під кінець вечора кубинський курсант Артуро Альварес українською мовою подякував милых господарочок вечорниць. Сюрпризом була пісня «Ти ж мене підманула» у виконанні курсантів із Республіки Куба.

Ми дуже вдячні господарям за чудовий вечір. Хотілося б, щоб такі заходи стали традиційними.

Т. МЕЛЬНИЧЕНКО,
викладач кафедри російської мови
як іноземної КВЛУЦА.

* * *

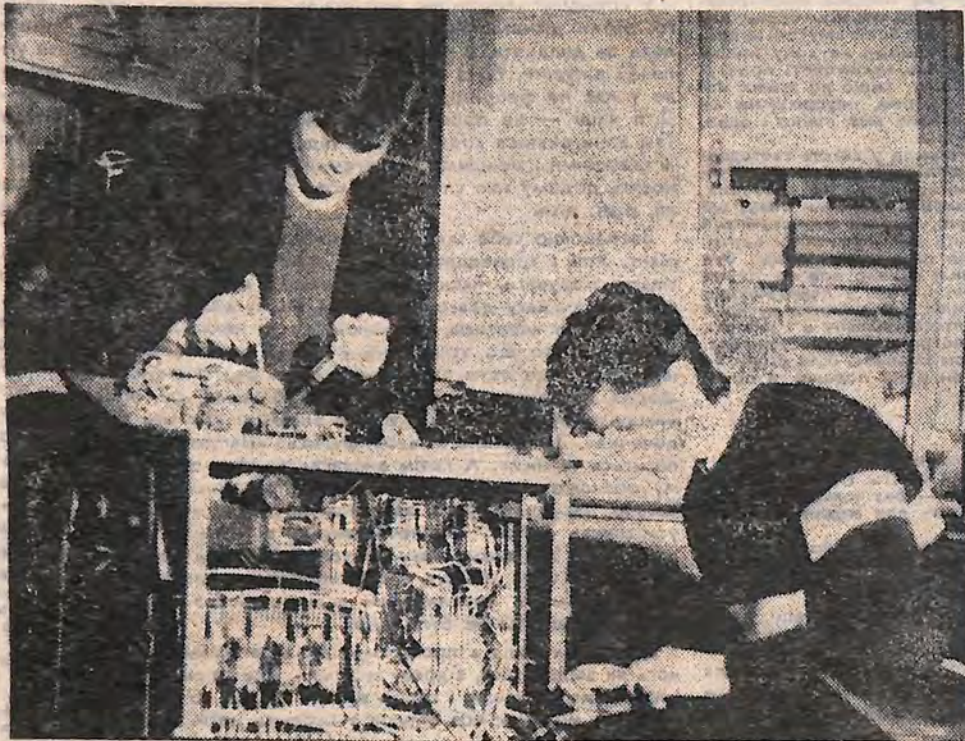
Сьогодні у нашій сторінці дебютує Олексій Носков — курсант Кіровоградського вищого льотного училища цивільної авіації. На суд читачів він представляє свої вірші.

ЛІРИКА

Я сыграю Тебе лунный вальс
На невидимых струнах Твоих.
Если срежешь, — прости за фальшь,
Я пока еще Твой ученик.
Я хочу погрузиться в Твой взгляд,
В голубое, чистое озеро.
В чем не прав я, а в чем виноват?
Почему не кончается Осень.
У чести и совести доноров нет
«Безбилетный, повинь автобус».
Богу можно поплакать в бронзовый крест.
У Тебя не пройдет этот фокус.
И пускай я не вижу звезды,
Зажигающей тайные свечи.
Время рушит дома и мосты.
Твоя нить протянута в Вечность...

* * *

Ты стала мне снится.
Через столько лет!
Размытый временем портрет:
Ни губ, ни глаз, ни бровей,
Только свет, призрачный свет
Погасшей свечи твоей.
Да будут прокляты самолеты,
Тот прокуренный серый вокзал,
Эти стены из хрусталя,
Эти комнаты, в которых я
Так настойчиво тебя забывал!
И летит тот последний троллейбус,
Отрвавшись от мостовой.
Рассыпаясь, сверкают созвездья
Над его раскаленной дугой.
Щекою влажно прильнешь к стеклу —
«Не забывай» догорает внизу.

Верстат, над яким «чаклують» хлопці, призначений для автоматичного різання і зачищення провідів. Його виготовлено у Кіровоградському будівельному технікумі. Тут уже понад два роки ведеться експериментально-конструкторська робота за договорами з будівельно-монтажними організаціями. Силами учнів та викладачів уже викопано робіт на суму майже в 10 тисяч карбованців. Постійно ведеться випробування різних будматеріалів.

До речі, цими днями Кіровоградський будівельний технікум відзначив своє 60-річчя.

На знімку: учні групи С-32 Андрій СКЛЯРЕНКО та Ігор ПОСЄВКІН.

Фото С. ГУСАРЧЕНКА.

«ВСЕ ПРО КОХАННЯ ТА ПРО ЛЮБОВ...»

Кохання... Як багато у цьому слові. А власне, що ми знаємо про кохання? Яка вона, справжня любов? Важко відповісти на таке запитання. Хіба що з великим життєвим досвідом зможуть якось пояснити це почуття. Та не про них би зараз хотілося говорити, а про нас, молодих, які через рік-другий стануть батьками, матерями. Гадаю, що багато хто з моїх ровесників не знає, що це таке. І не тому, що не хочемо, — не вміємо, не навчилися. А від кого ж навчитися? Юність батьків припала на повоєнні роки: «Не до кохання було тоді», юність діда припала на ті роки, коли кохання вважалося пережитком буржуазного минулого і соромно було взагалі згадувати про якісь інтимні почуття. Адже будувалося «світле майбутнє». І ось те, що відбувається тепер у нашому житті, те, що ми бачимо, кохання аж ніяк не назовеш. Це імпровізація. Ну, згадайте, хлопці, коли ви востаннє дарували коханій дівчині квіти просто так чи цілували при зустрічі руку? Цей натуральний і невід'ємний знак поваги до жінки наміри забутий. А ви, дівчата, можете запросити свого єдиного на вальс, а не тряситися перед ним в конвульсійно-непристойних рухах, які називають танцем? Колись дівчина, зустрівши свого коханого, опускала очі і легенько вклонялася йому лише однією голівкою. На це молодець відповідав їй низьким поклоном, приклавши руку до серця. Справжнє ніжне почуття починається із цих, на перший погляд не значних, правил. А ми над ними тепер лише насміхаємося. Тоді ж як зможемо зрозуміти почуття, що були між

Ромео і Джульєттою, Наташою Ростовою і Болконським? А де зустріти нині пушкінську Тетяну?

Бог створив Єву не для того, щоб вона ударно відпрацьовувала по дві зміни біля верстата чи крутила кермо трактора. Природа потурбувалася про те, щоб жінка уособлювала в собі все найпрекрасніше... Але не в богиня кохання і краси Афродита закрила на все очі і не в змозі допомогти вам, дорогі жінки, дівчата? Чи, можливо, ви самі не бажаєте змінити свій лик? Справедливим буде зауваження: «А чим гірші ми від Тетяни Ларіної чи Наташі Ростової? Та звичайно ж, що нічим, дорогі мої. Можливо, за зовнішніми рисами навіть кращі. Та зазирніть у свій внутрішній світ — чи залишилися там «душі прекрасні поривання». А дехто скаже: «А ради кого бути схожими на Тетяну, Джульєтту? Хто це оцінить і де ці благородні лицері, які здатні оцінити це?». Знову ж таки зауваження буде справедливим. Та все ж я впевнений, що в кожного молодого чоловіка є достатньо благородства, яке проявиться в момент, коли він зустріне ту єдину, заради якої готовий на все.

Тому й хочеться побажати представникам прекрасної статі побільше уваги приділяти своєму внутрішньому світові. Прийде час, коли ви зустрінете свого лицаря і тоді ніякий макіяж не прикриє вашої справжньої суті.

А представникам сильної статі хочеться сказати таке: будьте авічливими, не ображайте їх, ваших єдиних.

Г. ШУСТРОВ,
студент.

ІСТИНА

Жили-були два брати. Один — Розумний, а другий, звичайно, — Дурень.

Розумний днями і ночами просиджував у лабораторіях та бібліотеках: дивився у корін, ставив експерименти, приймав сміливі рішення. Він шукав істину.

А його брат, Дурень, нічого не шукав, тільки пив та їв, спав та гуляв. Отак і летіли за роком рік. Ось вже сивими дідами, відчувши наближення смерті, всілися брати зручніше на призьбі і почали премудру розмову.

— Так хто ж із нас, мій любий братець, виявився дурнем? — глузливо спитав Дурень, — ось ти все життя шукав істину: недоідав, недоіслав якого біса? Адже навіть мені відомо, що істина незбагненна.

Посміхнувся Розумний: — Так, брат, тут ти правий, я — дурень! — покірно погодився він,

ну звичайно ж дурень! А ти — розумний!.. Смерть близько. Але, що то смерть для дурня? А як ото помирати тобі, розумному.

КАРТИНА

Поміж лісів, полів та лугов біг собі Струмочок. Добрий це був Струмочок. Водичка у ньому була блакитна, прозора, холоденька. Добра слава про Струмочок розносилася по всій околиці.

Прийшов якось до Струмочка придворний Художник. Натягнув полотно, приготував фарби і говорить:

— Любий товаришу! Ти такий дзвінкий, чистий, гарний, — зроби добре діло — зупинись, передихни, а я поки що тебе намалюю. Картина із твоїм зображенням буде прикрашати краший зал Королівського палацу. Увесь світ про тебе дізнається, усі люди будуть милуватися твоєю кришталевою красою!..

А чому би і ні? — поміркував струмочок. — Якщо тебе просять. Та й що ж тут поганого, — про мене буде знати увесь світ.

І зупинив свій біг Струмочок. Художник взявся до роботи. День малює, місяць, рік... Нарешті, закінчив він картину. Збіглось народу видимо-невидимо. Не малюнок, а диво! Очей не можна відвести — такий гарний Струмочок на картині. Навіть Король не витримав і сам прийшов подивитися на роботу Художника.

А Струмочок, уявивши, як ця картина у золотій рамі буде висіти у крашому залі Палацу, зашарівся, самовдоволено усміхнувся і побіг. Вірніше, захотів побігти. Захотів, то не зміг. За цей час, поки він позував Художнику, поросло його русло страшними зарослями — товстими, брудними. Як не намагався Струмочок крізь них пробитися, — ніяк не виходило. Перетворився Струмок у болото.

Хочу
листу-
ватися

«Дорога редакції, допоможі знайти друзів по листуванню» — традиційне звертання багатьох наших юних читачів, котрі не мають сумніву, що газета стане посередником у їхньому знайомстві. Сьогодні ми друкуємо адреси переважно тих, хто серйозно захоплюється популярною музикою і літературою.

Бажають завести друзів по листуванню по-други Наташа Огородник (їй 14 років) і Оля Шаповалова (тринадцятилітня), які проживають за адресою: 317203. Компанієцький район, с. Зелене.

Панченко Юлія: 317000 Світловодський район, с. Власівка, вул. Молодіжна, 26, кв. 48.

Кондратенко Оксана. Вона живе у м. Новоукраїні по пр. Лікарняному, 40 (поштовий індекс 317320).

Сасенко Люда: 317100. Кіровоградський район, с. Покровське, вул. Титова, 18.

Станіслав Розумахін. Пишіть на адресу: 316050. м. Кіровоград, вул. Островського, 2, кв. 11.

Надійшов лист від Наташі Євсевич, яка шукає друзів. Адреса її така: 317061. Знам'янський район, сел. Знам'янка, вул. Кірова, 149.

У с. Василівці Онуфріївського району проживає Володимир Волошин. [317022].

А в селищі Новому по вул. Металургів, 22, кв. 66 — Олена Насонова. [317122].

Просить відгукнутися Наташа Яковець з Кіровограда, котра проживає по вулиці Б. Хмельницького, 272 (поштовий індекс 316020).

Пропонуємо ще кілька адрес для листувань: 317710. м. Долинська, вул. Чапаєва, 151, Аліні і Альбіні Романовим.

316028. Кіровоград, вул. Волкова, 11, гуртожиток № 2, Сергію Криворучко.

316011. Кіровоград, вул. Седова, 41, Сиротюк Олені.

317683. Вільшанський район, с. Лозоватна, Абраму Лігану.

ВЕСІЛЛЯ — завжди велика подія в житті людини. Мабуть, саме тому в усіх країнах його справляють весело і урочисто. У всіх націй і народностей нашої багатомовної планети, крім звичайного й золотого, відзначаються й інші весілля.

Ситцеве весілля справляють у деяких слов'янських країнах через рік подружнього життя. Цього

дня за святковим столом молоді чоловік і дружина дарують одне одному ситцеві хусточки, а рідні і друзі їм — ситцевий одяг.

Трояндове весілля вінчає перше прожите десятиліття. Рідні, друзі приходять у гості з трояндами, які немовби засвідчують, що десять років подружнього життя були такі ж прекрасні, як ці квіти, оспівані багатьма

поетами і музикантами.

Скляне весілля відзначають через п'ятнадцять років. Подарунки — скляний посуд — «натькають» подружжю, що й далі їхні взаємини повинні бути такими ж світлими й чистими, як скло.

Порцелянове весілля справляє пара через 20 років. Стіл сервірують новим порцеляновим посудом, оскільки від посуду, подарованого в день першого весілля, не лишилося й сліду.

Срібне весілля знаменує прожити разом чверть віку. На безіменний палець правої руки поряд із золотою обручкою надівають срібну.

Полотняне весілля. Святкують через 35 років. Дарують міцні полотняні скатерки й рушники, які повинні прослужити до кінця подружнього життя.

Рубинове весілля. Відзначають через 40 років. Золоту обручку дружини прикрашають рубіном — каменем кохання і вогню.

Золоте весілля підсумовує прожиті разом 50 років. Золоті обручки, що були символом вірності й щастя піввіку, віддають дітям, які збираються одружуватися. Чоловік і дружина обмінюються новими золотими обручками.

Діамантове весілля — через 60 років. Воно означає, що вже ніщо не зможе розірвати союзу жінки і чоловіка.

Залізне весілля святкують через 65 років.

Вдячне — через 70. І нарешті, **коронне весілля** святкують через 75 років — короною вінчають дозріле й щасливе подружнє життя.

КОЖНІЙ дівчині чи жінці хочеться подобатися. І кожна буває дуже здивована і спантеличена, коли її, таку гарну, розумну, виховану, сучасну чоловіки сприймають насторожено. Це трапляється, зокрема, тоді, коли таку вродливість огортає

ДИМОВА ЗАВІСА

У мене давно чесалися руки висловити своє ставлення до куріння жінок, однак усе якось не було зачіпки. Та ось нагода трапилася. Переглядаючи повторно популярну кінокомедію минулих років з Алісою Фрейндліх. У більшості епізодів головна героїня появлялася не інакше, як із цигаркою в роті і хмарах тютюнового диму. Чаша терпіння переповнилася. Я взявся за перо.

Епізод 1. Влітку 86-го року був у Москві на ВДНГ. Якраз у День винахідника. Нагороджували кращих винахідників і раціоналізаторів країни, лауреатів премії ВІВР серед молоді. Концерт, парад автомобілів-саморобок... Стомився, притів біля знаменитого фонтану «Кам'яна Квітка». Невдовзі поруч припустилися хлопці з двома юними супутницями. «Що будемо курити?» — запитав юнак. — «Пелас», — відповіла йому дівчина, котрій на вигляд можна було дати років 15. Трійця дружно закедила, огорнувши мене отруйним димом. Що це? Бажання здаватися старшим? Дурне наслідування моди? Святковий настрій був зіпсований.

Епізод 2. Навесні 1987 року зі спортивною травмою лежав у травматологічному відділенні Олександрійської міської лікарні. Якось, прогулюючись мимо родильного відділення, став свідком розмови молодої пари, котра щойно стала батьками. «Що тобі принести, Світлано?» — запитував щасливий батько свою дружину. Світлоско, з блідим після пологів обличчям, молода мама років 22-х, перегнувшись через вікно палати і склавши рупором повні ручки, щоб не почули лікарі, сказала: «Принеси пачку «Космосу» і сірники. Загорни все акуратно в папір і поклади в пакет так, щоб лікарі не виявили». — «Гаразд», — відповів коханий чоловік і батько новонародженого.

Цей діалог приголомшив мене. Про

що ж думає молода мати? Ні, не про здоров'я своєї крихітки, а про ковток гіркого нікотину, по суті, отрути, яку разом з материнським молоком всотуватиме в себе незахищений організм немовляти. З ким же порівнювати цю горе-матір? З дітовбивцею! Може, це жорстоко, але правомірно.

Епізод 3. Якось відпочивав улітку в Алушті. Щоранку іду до моря, бачив одну і ту ж картину. По неостиглому за ніч асфальту набережної туди-сюди пробігали любителі оздоровчого бігу. Серед них було немало повних жінок солідного віку. Всіх об'єднувало одне бажання — зміцнити своє здоров'я. А поряд, різким контрастом — розмальовані дівчи з точеними фігурами і з сигаретами в зубах, що вже встигли пожовтіти від нікотину! А пізніше цих дівчат може дістати інфаркт і рак легень...

Епізод 4. Точніше, їх було багато. Ві, хто спостерігав по телебаченню за ходом Олімпійських ігор у Сеулі, звернув увагу: у перервах між трансляціями спортивних змагань часто появлялися відеокліпи про шкоду куріння. Ось так і треба — на всю країну. Профілактика куріння — велика сила. І ще: переконаний, що немає такого мужчини, котрий би відверто чи в глибині душі не відчував презирства до жінки, яка палить. Навіть якщо це мати чи дружина. Подумайте про це, жінки!

Постскриптум. Сам я курив із 1966 року по 1984 рік. Коли стаж курця досяг 18-ти років, я замислювався: що ж воно мені дає? Проаналізував і зрозумів, що крім шкоди — нічого. Курити кинув. Це було 27 квітня 1984 року. Відтоді веду активну боротьбу з курінням всіма доступними засобами, в тому числі особистим прикладом.

В. ЧЕБИШЕВ,
гріничний інженер.

м. Олександрія.

КРАЩЕ КРИЧИТЬ «ПОЖЕЖА!»

Газета «Московский комсомолец» надрукувала черпнуту з американських джерел інструкцію «Як поводитися загрози гвалтування». На жаль, кримінальна статистика, свідчить, що читачкам нашої області теж не зайве буде ознайомитися з деякими з цих порад.

Якщо ви одна в квартирі, ніколи не відчиняйте дверей доти, поки не переконаєтеся, хто за ними стоїть. Ніколи не домовляйтеся по телефону з невідомим чоловіком. Завжди вимагайте від нього телефонний номер і одразу ж по ньому дзвоніть.

Ніколи не тримайте поблизу і на виду речей, які можуть бути використані як зброя. Більшість гвалтівників не входять у будинок зі зброєю, а скоріше покладається на ваші власні кухонні ножі та інші речі, які є потенційною зброєю.

Якщо у вас довге волосся, зачісуйте його нагору, оскільки провисаючі донизу довгі пасма легко скопити і намотати на руку.

По можливості носіть брюки, які не сковують рухів, і м'які туфлі. Надто незручно бігати в довгих спідницях чи туфлях на високій каблуці.

Не навантажуйте себе речами та книжками. Коли ви одна йдете пустельною вулицею вночі, немає потреби брати з собою навіть невелику сумочку.

Завжди майте при собі свисток. Носіть його обов'язково довкола зап'ястя чи на кілечку для ключів. Ніколи нічого не носіть на шиї — ні кольє, ні навіть тонких ланцюжків чи шарфів, оскільки вони можуть бути використані для задущення.

Ходіть по добре освітлених місцях. У темних і погано освітлених кварталах ходіть по середині вулиці. Уникайте ходити поряд із заростями кущів та алеями.

Коли якась машина починає вільно рухатися поруч з вами, перейдіть вулицю чи почніть йти в протилежному напрямі.

Якщо відчуваєте, що хтось вас доганяє, не соромтеся озирнутися і перевірити ваші підозри. Будьте обережні. Спробуйте міняти темп ходьби або перейдіть вулицю. Використовуйте скло, вікна машин як дзеркала.

Якщо точно встановили, що хтось вас переслідує, пошукайте безпечне (багатолюдне чи освітлене) місце, прикиньте відстань до найближчої надійної схованки. Перевірте, чи не утруднює ваші рухи одяг, можливо, варто зняти якусь його частину, щоб мати можливість бігти швидше. Обмірковуючи все це, не забувайте прискорити крок. Переконайтеся в тому, що якщо ви побіжете, то досягнете безпечної місця швидше, аніж вас дожене зловмисник. Якщо ви заважлилися бігти, робіть це якомога швидше і раптовіше. При цьому кличте на допомогу і безперервно дміть у свисток.

Якщо вас підловили поблизу житла, не кричіть «На допомогу!». Краще кричати «Пожежа!». Це знайде серед жильців набагато швидший відгук.

Якщо ви опинилися перед будинком, дзвоніть у двері, стукайте в них ногами. А коли ніхто не відчинить, негайно розбийте вікно. Ваше життя в небезпеці, і у вас немає часу обдумувати дрібні неприємності.

У принципі втечу не слід вважати кращим виходом зі становища. У вас є два інших виходи. Залишаючись спокійною і зібраною, ви можете зробити спробу вчинити психологічний тиск на можливого гвалтівника. Чи можна розчлупити його слізьми? Чи не вгамується він, якщо ви діятимете рішуче і впевнено? Чи

не повірить він, що в цьому місці ви чекаєте приятеля? Ви можете зіграти божевільня, симулювати запаморочення чи сказати йому, що у вас венерична хвороба. Такі методи раніше рятували немало жінок. Вони можуть порятувати і вас.

Інший вихід: різкий удар з метою виграти час для втечі. Не спрямовуйте цей удар (ні рукою, ні ногою) у пах чоловіка. Як правило, такий рух малоефективний і здатний лише спонукати розлюченого гвалтівника до жорстокіших дій. Нападаючий сподівається знайти в вас пасивну жертву, тому будь-яке зусилля з вашого боку застане його зненацька і дасть вам час для втечі.

Зброя: ручка чи олівець — встромити в обличчя чи шию. Штопор — ударити прямо й швидко потім повернути. Особливо ефективний в районі шиї, обличчя, живота. Аерозольний тюбик — бризкати прямо в очі. Парасолька — використовувати в боротьбі як багнет, ніколи не розмахувати. У цьому випадку його легко у вас вихопити. Металева щітка для волосся, металевий гребінець, високі каблукі — все це дуже ефективно. Запам'ятайте, що всі ці знаряддя захисту повинні використовуватися лише для того, аби одержати можливість втечі.

Якщо у вас немає ніякої зброї, хорошим тактичним прийомом було б вискочити обома ногами з усієї сили на підйомі обох його ніг або сильно вдарили ногою по голіплі. Це дає дуже болісні відчуття і надає вам час для втечі. Якщо він схопив вас за зап'ястя, пробийте з усієї сили вдарили його потилицю по підборіддю. Якщо він схопив вас за руки, спробуйте розвести його великі пальці. Це послаблює захват і дозволяє вирвати руку.

Карнавал казкових героїв

...Шквал оплесків примушував ще і ще раз виходити на сцену. Маленькі артисти стояли щасливі, притискаючи квіти до грудей. На сцені Колонного залу Будинку спільнот ВЦРПС у Москві виступав лауреат всесоюзних і республіканських конкурсів та фестивалів, лауреат обласної комсомольської премії імені Юрія Яновського, зразковий дитячий хореографічний ансамбль «В гостях у казки» підліткового клубу «Юність» профкому Кіровоградського ліварного заводу.

Почалася його біографія в 1984 році, коли солісти заслуженого ансамблю народного танцю України «Ятрань», молоде подружжя і однодумці Ірина та Микола Русули вирішили втілювати в життя свою заповітну мрію — розповісти назву на сцені мовою хореографії. Це повинен

бути яскравий і унікальний вінок із назон, мультфільмів, спонтанів у винонанні дітей. Звідси — назва колективу.

Ініціативних і талановитих хореографів підтримали шефи — Кіровоградський ліварний завод. Директор заводу Микола Захарович Шамілов зробив усе можливе, щоб «казна» ожила і був збудований чудовий хореографічний комплекс із танцювальним залом, ігровими кімнатами, кімнатами відпочинку.

Діти в ансамблі — всі з однієї Кіровоградської середньої школи № 10, розміщеної недалеко від заводу, де працюють їхні батьки. Юним танцюристам потрібно було пройти шлях від уміння триматися на сцені до виконання найскладніших хореографічних трюків. Програма ансамблю згодом з успіхом була

прийнята в містах і селах Кіровоградської області, Дніпропетровську, Карпатах, Грузії, Білорусії... З аншлагом пройшли гастролі ансамблю «В гостях у казки» на сцені Одеського державного академічного театру опери та балету. Після творчого звіту колективу в місті Києві, на сцені республіканського палацу профспілок України «Жовтневий», його було визнано одним із кращих дитячих хореографічних ансамблів республіки. Влітку минулого року з великим успіхом колектив гастролював у Польщі.

...Останній номер двогодинної програми — «Карнавал казкових героїв» — москвичі прийняли стоячи...

Н. СЬОМІНА.

«Непокору і любов на днесь...»

Визнаний світом... Геній... Класик... А читаєш і не відчуваєш, не розумієш, рядки залишаються холодними й чужими. Коли приходить хвилювання і серце починає битися в ритм рядкам? Коли ти зустрічаєш у книжці думку, яка мучила тебе і не давала спокою своєю незавершеністю і невизначеністю, а тут вона загострена й відшліфована, і ти врешті, завдяки цьому, збагнув щось важливе в житті? Хто чить нас розуміти літературу? Природа? Вчителі? Батьки? Життя? Хто вчив розуміти Шевченка бабусю, що ледве-ледве вміє читати, та коли слухає «Наймичку» щиро плаче?

А як розуміємо його ми, урбанізовані, зрусіфіковані сучасники ХХ століття? Напередодні річниці з дня народження Т. Г. Шевченка я запропонувала невеличку анкету учням 8—9 класів міської середньої школи № 31 (мова викладання — російська).

1. В українських хатах було традицією мати портрет Шевченка у вишиваному рушнику. Чи є у вашому домі такий портрет? Як ви ставитесь до цієї традиції?

Виявляється, помінявши сільські хати на міські квартири, ми загубили цю чудову традицію. Немає місця в сучасному помешканні ні рушникам з оберегами, що мали б берегти спокій і лад у сім'ї, ні Шевченковому портрету, що символізував би духовність родини і народу.

Із 46 опитаних лише один восьмикласник В. Рябовол має дома поетовий портрет. Четверо пишуть, що їхні бабусі мають у себе такі куточки. А Л. Старцева вважає, «...що так краще». Тобто, нехай собі бабуся шанує різні там традиції, а нам все це ні до чого.

Обнадіює те, що більшість старшокласників (29) позитивно ставляться до цієї традиції і вважають, що її потрібно відновити. Світлана О.: «Так, це потрібно». «Мені здається, що він повинен бути в кожному домі» (прізвище не вказано). Кравченко Ангела: «У нас нема такого портрета, але я хотіла б мати. Так, це гарна традиція», «Я думаю, що

кожна людина, яка живе на Україні, повинна мати такий портрет». Шестеро учнів висловили свою байдужість до цього давнього звичаю, двоє написали, що ставляться «...нормально». Були й інші відповіді: «Я думаю, що це нічого

У березні цього року виповнюється 176 років від дня народження і 129 років від дня смерті великого українського поета, мислителя і художника Т. Г. Шевченка. Знову й знову приходить він до нас у своєму Слові — крізь міщанську упередженість і туман солодкої хвалби, повз людську байдужість, і нудотний хрестоматійний глянець — як провісник прийдешньої волі, коли

Врага не буде супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі...

не змінює», «Я вважаю, що це не важливо».

2. Чи є у вас дома «Кобзар»?

У більшості книга ця, як виявилось, є. Правда, четверо не мають її. І лише один з відповідаючих на анкету вказав, що має ще й п'ятитомник творів Т. Г. Шевченка. Восьмикласник повідомляє, що має дома «Кобзар», але російською мовою, кілька чоловік мають українською і російською. Корнілова Оксана наголошує, що має саме в оригіналі. Мене трохи здивував такий підхід. Адже, відомо, що який би не був талановитий перекладач, він не передасть сповна того багатства мови і почуттів, що містить першоджерело. Як же можна, живучи на Україні, читати «Кобзар» російською? У цій книзі багато цікавих віршів, «Цю книгу я багато разів читаю», «Я цю книгу дуже шаную» (Дубинська), «Кобзар» вважається настільною книгою, «Звичайно є. Адже це святе».

3. Чим, в першу чергу, цікавий для вас Шевченко?

Це запитання виявилось найскладнішим для старшокласників. Половина з відповідей короткі і однозначні: «Мені подобаються його вірші». Лебедик Ігор і ще кілька чоловік написали так: «Стихами, прозами, судьбой». Олена Дяченко, Олена Швець називають конкретно — поеми «Катерина» та «Наймичка». Є й такі відповіді: «Мені подобається й не подобається», «Подобається тим, що він передказував майбутнє», «Поезія Шевченка мені подобається в різних напрямках». Хтось написав коротко і просто: «Не знаю». Гончаренко Віта та кілька її ровесників відмічають в поезії Кобзаря такі риси: «Дуже добре вчити напам'ять, вони легко запам'ятовуються». Ще хтось поцінує образотворчий доробок Шевченка: «Мені подобається його малювання, картини, ескізи. Більше нічого».

Дорошук із 8-Б пише так: «У всіх його творах незламна воля». К. М.: «В його віршах і оповіданнях є те, чого

немає в інших. Він ніби переказує життя народу». О. О.: «Шевченко — народний письменник», Гончаренко Роман: «...тим, що в його віршах вся правда про життя українського народу». «Він писав вірші проти царя», «Закликав до боротьби проти панства», «У його вірші за долю українського народу», «Оспівував свободу, закликав до революції, мав сміливість думки».

4. Чи читали ви його твори, що не входять до шкільної програми?

Переважна більшість школярів читали позапрограми твори, але ніхто не називає жодного твору. Правда, в кількох відповідях згадується вірш «Мені тринадцятий минало...», але він входить до програми. В основному пишуть, що читали майже весь або повністю «Кобзар». Хтось один категорично заявив: «Не читав. І не буду читати».

5. Чи виникає у вас бажання іноді перечитати твори Шевченка?

Приблизно в половині опитуваних такого бажання не виникає. Дехто щиро відповів: «Не знаю», «Дуже рідко» або навіть: «Виникає, але немає вільного часу, багато уроків». Одна відповідь (не жаль, прізвище не названо) емоційна: «Навіть багато, дуже багато разів. Коли хочеться настроїти себе на меланхолічний, гуманний лад. Інколи, навпаки, сильний, грізний. Просто хочеться читати і читати». Олена Швець же пише так: «Ні, у мене такого бажання ніколи не було і я надіюсь, ніколи не буде».

Похвалили наших школярів чи дорікнути, що недостатньо знають творчість великого українського поета? Ця анкета — біль і радість. Біль, бо багато в них байдужості і холодності, радість, бо є тут і зблиски поваги і схвилюваності. Як хочеться, щоб діти, наше завтра, не просто «знайомилися із творчістю», не просто перечитували стандартні фрази із підручника, а щоб черпали від Шевченка його глибокий патріотизм, правду і світло, «непокору і любов на днесь».

ОРЕЛ.

м. Кіровоград.

«КАІСА» ЗАПРОШУЄ ГОСТЕЙ

ШАХИ

«Каїса». Цим ім'ям шахової богині ми вирішили назвати наш шаховий відділ. Виконуючи побажання наших читачів, ми не тільки будемо проводити конкурси по вирішенню шахових задач, а знайомитимемо вас із новинками літератури, будемо розповідати про змагання на Кіровоградщині. У нашому клубі ви зможете дізнатися про цікаві факти з життя видатних шахістів світу та ще багато цікавого.

А зараз ми підбиваємо підсумки бліц-конкурсу, присвяченого Міжнародному жіночому дню 8 березня.

ЗАВДАННЯ 1.

1. Kf6 K:f6. 2. f4X.
1. ...Kf3. 2. Kg4X.
1. ...Kp:f6. 2. Fg7X.

ЗАВДАННЯ 2.

1. Фa4 ba. 2. Cc3X.
1. ...b4. 2. Te6X.
1. ...Kd5. 2. Фd4X.
1. ...K:a4. 2. Cf6X.

ЗАВДАННЯ 3.

1. Td3 C:d3. 2. Kc3X.
1. ...Kpd3. 2. Cf5X.

ЗАВДАННЯ 4.

1. Kf5 Kpe6. 2. Фf7+ Kp:f7. 3. Kg7X.
 1. ...Ca6. 2. Te4 Kp:e4. 3. Фc6X.
- Першими вірні відповіді надіслали до редакції члени шахового гуртка Гайворонського тепловозово ремонтного заводу (керівник — С. Кирилов), кіровоградці Г. С. Самборський, В. Г. Коломієць, В. І. Цивільов, учень Кіровоградської СШ № 14 Костя Орехов та інші.

Особливо хочеться привітати жінок, які взяли участь у нашому конкурсі і вірно відповіли на завдання. Це — жительки Гайворона Фаня Фомівна Кирпа, Світлана Миколаївна Грузда і жителька Бобринця — Валерія Іванченко. Ми щиро поздоровляємо їх з чудовим жіночим святом, побажаємо їм щастя, здоров'я та нових перемог у наших шахових конкурсах.

Усі переможці шахового конкурсу нагороджуються дипломами редакції.

Сьогодні ми розпочинаємо новий конкурс, присвячений 45-й річниці Перемоги радянського народу у

Великій Вітчизняній війні. Проходитиме він у чотири тури. У кожному з них вам буде запропоновано по чотири завдання. Термін надсилання рішень на них — 10 днів з дня публікації їх у газеті.

ЗАВДАННЯ 1.

- Білі: Kp:f5, Фe4, Ke7, Kf6, Ce8 (5).
Чорні: Kpg7 (1).
Мат в два ходи. (2 очка).

ЗАВДАННЯ 2.

- Білі: Kpg3, Фd1, Ke2. (3).
Чорні: Kpe3, Ke1, п.п. e6, e4. (4).
Мат в 2 ходи. (2 очка).

ЗАВДАННЯ 3.

- Білі: Kpe8, Фc1, Cd6, п.п. c6. (4).
Чорні: Kps8, Ca8, Kb6. (3).
Мат в 2 ходи. (2 очка).

ЗАВДАННЯ 4.

- Білі: Kpg7, Фd7, Kd3, п.п. g4, h2. (5).
Чорні: Kpg5, Cg6. (2).
Мат в 3 ходи.

ДЕСЯТА СТОРІНКА • 10 БЕРЕЗНЯ 1990 РОКУ • «МОЛОДИЙ КОМУНАР»

ІЗ ПОШТИ СПОРТИВНОГО СЕКТОРУ

Перш за все повідомляємо, що на всі прохання надіслати той чи інший номер газети з публікаціями вправ Ушу (наприклад, Валентин Прокопенко з Ново-Андріївки Новгородківського району або десятикласники Каландій Олександр із Світловодська) ми відповісти не можемо, бо якщо редакція буде цим займатися, то може перетворитися на філіал агентства «Союздрук». На нашу думку, найліпше було б передплачувати газету. Щодо прохання продовжити друкування Ушу, то найближчим часом, сподіваємось, читачі зможуть одержати відповідь.

Анонімний дописувач С. (Кіровоград) погро-

жує редакції, що коли ми не будемо друкувати інформацію про хід підготовки команди «Зірка» до нового чемпіонату, а також взагалі про футбол, то він перестане передплачувати «МК», а візьметься за «КП». Що ж, одне іншому не завадить, але, злякавшись, що таких рішучих болельщиків може бути багато, ми запевняємо: матеріали на згадану тему готуються. Віктор Гурган з с. Оленоносорова Кіровоградського району запитує, як знайти поліклініку на вул. Волкова, 1а, щоб потрапити до лікаря-гомеопата В. В. Ярового. Оскільки мені й самому це зрозуміти з першого разу не вдалося, то слід повідомити всіх читачів, що для цього треба їхати автобусом № 8 до кінцевої зупинки.

На закінчення — таке повідомлення. Підбито підсумки чемпіонату Української республіканської ради ВДФСТ профспілок з аль-

пінізму, в якому брали участь команди м. Кіровограда. Змагання проводилися із скельного та технічного класів. За результатами збірної Кіровоградської обласної ради ВДФСТ профспілок посіла II місце у республіці, збірної міської ради ВДФСТ — III місце у скельному класі. Щиро вітаємо, тим більше, що обласний альпіклуб не має навіть власного приміщення, і викликає подив те, що у нашому місті є інструктори та кандидати в майстри спорту, а у цьому виді спорту до такого простого нелегко дожити у прямому значенні цього слова.

Т. ЛЕОНІДОВ.

У ЦЕРКВІ тільки-но закінчили богослужіння. З десяток бабусь, що придибали до обідні, розійшлися, і церква спустила.

Отець Филімон підійшов до церковного календаря, що висів біля входу, і став водити по ньому вказівним пальцем. «Завтра Кирила Новозерського...» розмірковував він про себе. — Ніхто не прийде... Хіба що Парфуніха... Ну, Сивачка... А можуть і ці не з'явитися... Дорогу он як розвезло. Може, взагалі не служити, взяти та й не вийти... А як принесе кого? Розмови почнуться, рознесуть по всій околиці. Знову прокльони не обберешся. Треба йти».

Отець Филімон почув

Худорлявий, невеличкого зросту названий батько, взявши на руки пакунок із немовлям, нерішуче ступив до ширмочки.

— Ви той, отець Филімон Пилипович, в церкві, той, вибачте, холодно, не простудить би... Може, обійдемося без купання? — вніс абсолютно цивілізовану пропозицію Гнат Гнатович.

— Ну що ви, де ви бачили, яке купання взимку? Що ми, не розуміємо? Спить дитя, ну й хай собі спить, ми і будити не будемо. Що ми, старообрядці які? Охрестимо й так, ви не беспокойтеся, без зайвого забобонства відізвався отець Филімон.

Коли трохи згодом почався обряд хрещення і

чись, запитав Гнат Гнатович.

— Як казав один мій прихожанин, царство йому небесне, і пиво теж, хі-хі, — закриваючи на засуву церковні двері, пожартував отець Филімон.

Згодом уже ніхто з них не відчував ніяковості перед суворою темною рясю і золотим хрестом на животі отця Филімона. Тепер святі на іконах і церковні стіни чули з-за ширми зовсім незвичні балачки з абсолютно не знайомими словами.

— Футбол — це моя утопія, — говорив Гнат Гнатович.

Слово «утопія» він, очевидно, ажваз замість слова «стихія». Отець Филімон у полеміку про

вигляду хмільні очі. — Сам водку в церкві дудити, а ще «не забувайтесь», е-т-ти... Гапон! Он бачиш, як на тебе Христос дивиться. Ги-ги-ги! Бач, як пальчик тримає?

Отець Филімон насупився — не знав, що відповісти.

— Та ти не дуйся! — хапаючи священика за плече і підгрибаючи до себе, забурмотів Гнат Гнатович. У батюшчину шок вткнулись масні губи.

— Ех, Філька... Не злись. Радість сьогодні у нас. Ти пий. Он із Семеном, кумом моїм, пий, йому все одно. А мені досить. Баста! За рульом!

Трохи згодом, коли запаси спиртного зменшились до всього нічого, батьки і названі батьки по-

кавично і з відмінною точністю. Куниця не астигла й опам'ятатись, як повалилась замертво.

— А-а-а! Га-га! — вигукнув отець Филімон, але за здобиччю не нахилився, тому, що в ту ж мить йому здалось, що десь з правого боку біля вікна знову зашкреблосся. Слух не зрадив йому. На стіні, знову ж не зрозуміло як, вчепившись лапами, сиділа майже така сама, сяюча полисками свічок, куниця. Отець Филімон, розмахнувшись, запустив підсвічника в ціль. І другий трофей, наповнивши церкву пронизливим криком, звалився на підлогу.

— Ха-а! Так тут не тільки матушці на комір, тут

образах було розбите, в деяких місцях стіни церкви були понівечені, на підлозі валялося бите скло та осипана глина. Вона сплеснула в долоні і навіть прикрила рот рукою. Отець Филімон, розгледівши силуєт дружини, зрадів.

— Соню! — радісно вигукнув він. — А що я тобі зараз покажу! Ти тільки поглянь, скільки шкур буде. Поглянь сюди, в тумбу. Куниця добротні, як на підбір. Тут не тільки на комір, тут шубу пошити можна!

Матушка подивилась на багряне чоло чоловіка, на його запалені очі, зім'яту рясю, що валялась під ногами, і їй знову стало не добре. При всьому тому вона все ж нерішуче наблизилась до чоло-

хав за вухом, протяжно зітхнув і відійшов до вікна. «Коли ж вони прийшли? Затяв я з цими християнами. Одна морока. Знову не реєструй у книзі. Кожен трясеться, паспорту ховає. А мені що — ризикуй кожен раз та гріх на душу бери».

Рипнули двері, і в них з'явилися два чоловіки в сірих кожухах і дві огрядні жінки в кудлатих штучних шубах. В руках одна з них тримала словисте немовля. Чоловік із обличчям, що розпливалось від щасливої усмішки, рішуче пішов через усю церкву, лишаючи після себе великі мокрі сліди.

— Здрастуй, Филімон Пилиповичу, ги-ги! Ми прийшли, ги-ги! — луною рознеслось по церкві.

— Я вже, Гнате Гнатовичу, було переживати став, чи не трапилось чого.

— Все шито-крито! Ніхто нічого. Будете спокійні, ги-ги, — переконливо сказав Гнат Гнатович.

Його супутники стояли заперши.

— Ну так що там робить? — не терпілось Гнату Гнатовичу.

— Совершим усе, як полагается! Поспішати нема куди, — набираючи вигляду господаря становища, сказав отець Филімон. — Проходьте, товариші, — звернувшись до гостей, — проходьте, не соромтесь, он туди, за ширмочку проходьте.

— Давай, Семене! Давай сюди! Заходь давай! — знову нетерпляче пробажав Гнат Гнатович, розмахнувшись жестикулюючи.

з-за ширмочки долинули слова молитви, Гнат Гнатович захирикав і тикаючи великим пальцем у бік, де здійснювався обряд, зашепотів дружині в саме вухо:

— От дає! Бачиш, як розпинається? Чує чортів піп, що не з пустими руками приїхали. Підожди, побачиш, як водку хлебче, — гірше Семена!..

Хвилини через двадцять обряд завершився. Почервонілий від хвилювання, із краплями поту на носі, хрещений батько, тримаючи поперед себе немовля, тяжко дихав. Щасливий Гнат Гнатович знову лотис свяченикові руку. Всі п'ятеро розчулено посміхались.

— Ну що ж, Филімонію Пилиповичу, тепер — як полагается. Таке діло обмиє треба, не кожен день діти родяться. Ми люди свої, без сумбурдяцій, — сказав Гнат Гнатович. — У машині все є...

Очі отця Филімона випромінювали чисте кришталеве світло, подібне до того, яке багато років тому випромінювалося з його очей, коли він читав «К Пресвяті Діви».

— Навіщо ж у машині? — озвався батюшка. — В машині, самі знаєте, не спідручно. Давайте тут. Служба закінчена, день сьогодні, здається, скоромний, гріха в цьому не бачу.

Через хвилину хрещений батько з'явився з чималою плетеною корзиною, наповненою гостинцями.

— Що будете пити, батюшко? — лукаво жмуря-

футбол не астрявав і весь час закушував вареними яйцями. Однак після чергової чарки не витримав:

— «Динамо», «Динамо»! Яке там «Динамо»? Раніше було «Динамо», а теперечки — пшик. Дворова команда. Вчора по другій показували, так тьху! Дивитись ні на що, ось вам хрест.

Жінки сиділи тихо і мовчки жували курячі ноги, не виказуючи цікавості до чоловічих проблем.

— Ну це ви, батюшко, зря про «Динамо». Ви, може, в молитвах знавеш, не спорю, та в футбол не лізьте. Мало ви в цьому розумієтесь, — зауважив Гнат Гнатович.

— Нда... Це правда, — гикнувши, підтвердив хрещений батько і заплочив посоловілі очі.

Отець Филімон поглянув поперед себе на запас спиртного, що лишався в достатній кількості, поміркував і, вирішивши не загострювати розмови, запропонував випити ще по одній. Ніхто не перечив.

— За нашу святу й неділімую Тройцю. Да не прогнівайся есі. Не погуби мя грешного, — перевертаючи чарку, зронив отець Филімон.

— Киньте кривлятись, не на службі! — розв'язно сказав Гнат Гнатович.

— Це ви мені? Це ви що? Не забувайте, де ви знаходитеся.

— Хе! Не забувайтесь! Знаходиться, — перекинув Гнат Гнатович. — Бач який, — кивнув він недбало в бік отця Филімона і

чали збиратись. На коварі, в яку було сповите немовля, просочилась мокра пляма. Дитя подало голос. Гості зазбиралися.

...Отець Филімон погано керував думками. Навколо пливли ікони, свічки, лики святих перекошили і затуманились. І хоч проживав батюшка через дорогу, додому йти не хотілося. Все тіло його ослабло. Він напівсидів, спершись на тумбу зі свічками, і дивився на ікону «Сікновенія», антропи не опираючись солодкій утомі. Отець Филімон задумався про щось невразне і став непомітно дрімати. Раптом десь ізгорі почувся шурхіт. Звук долинав скоріше аського з хорів. Отець Филімон підняв голову, але нічого особливого не помітив. Однак за спиною, зовсім поруч, зашкреблосся і гупнуло. Рвучко озирнувшись, батюшка побачив, як біля ікони Пантелеймона на стіні з'явилося щось темне, кошлате. Хто інший на його місці міг би прийняти те за біса чи ще яку нечисту силу, та в ці нісенітничі отця Филімон давно не вірив. Приди-

вившись до того, що сиділо на стіні, уважніше, він скоро розпізнав у ньому звичайну куницю з великим пухнастим хвостом. «От так-так...», — подумав батюшка, — тількино вчора говорив з матушкою, щоб справити їй «комір». Отець Филімон обережно піднявся і, крадучись беззвучно, як не кожен кіт, дістався до бронзового підсвічника. Удар був нанесений блис-

на обидві шапки набить можна, — майже закричав отець Филімон.

За другою куницею він помітив третю, за нею — ще і ще... Для зручності він скинув із себе рясю і відкинув її вбік. Наздоганяючи куницю зі спиртною гепарда і люттю дева, він гамселів свої жертви важким підсвічником, не покладаючи рук. Кожного разу, коли отець Филімон завдавав чергового смертельного удару, він приказував: «На шапочку... на шубку»...

Згодом отець Филімон нарахував убитих тварин цілих сімнадцять штук, а вони все з'являлись і з'являлись... За вікном стало зовсім темно. Отець Филімон витяг із тумби свічки і запалив їх. Куниця табунами ганяли підлогою, стрибали з ікони на ікону, носились по стіні. Їх стало так багато, що священику зробилося не по собі. Багатство цінного хутряного звірка і легка його здобич кинули отця Филімона у незвичайний захват, і він залився уривчастим реготом.

Саме в цей час матушка, сидючи у себе вдома, відчувала хвилювання. Борщ майже сколов, вареники підсохли, надворі було вже темно, а батюшка все не повертався із служби. Щоб не йти самій поночі до церкви, вона зайшла до сусіда діда Микити.

Було вже годин десяг вечора. Відчинивши тяжкі двері і ступивши на поріг церкви, матушка умліла. Перед нею постала жахлива картина. Скло на

віка і зазирнула в тумбу, понадівавшись на щастя. Однак скільки матушка не старалась розгледіти там куницю, нічогісінько побачити їй не вдалося. Від цього вона втретє зомліла і зібралась упастись. Але спокійний, урівноважений голос діда Микити повернув матушку до рівноваги.

— Ви, Карлозна, не хвилюйтесь. Я те знаю. То нічого. — Дід Микита нахилився до матушки і прошепотів їй на вухо:

— З ним уже було таке. Я вам говорю не хотів. То мене.

Досвідчений дід Микита підійшов до отця Филімона і як можна ласкавіше сказав:

— Оце улов. Не часто таке побачиш. Однак, батюшко, думаю, достатньо буде. Та й самі знаєте, жадність до добра не доводить. Пізно вже, додому пора. Ви одягайтесь, а я куничок у мішок зберу.

Отця Филімона заспокоїли і, переконавши в тому, що шкурки нікуди не дінуться, під руки вивели з церкви.

Теплий південний вітер, що дмухнув в обличчя, знову обіцяв відлигу. Під ногами чвакало. Три людські постаті віддалились від церкви, високий купол якої губився у нічному небі. З темряви, крізь шурхіт мокрого снігу, ледь чуто долинав голос діда Микити:

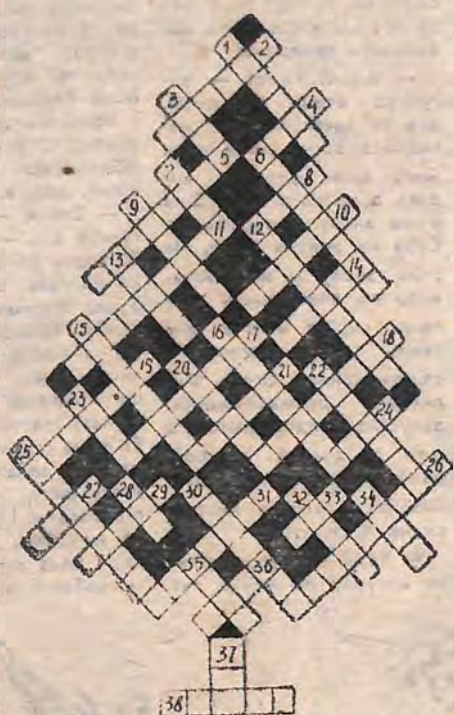
— Та нічого. То буває. Воно пройде, точно вам кажу: пройде...

О. ЖОВНА.
м. Новомиргород.

НА ДОЗВІЛЛІ

КРОСВОРД «ЯЛИНКА»

1. Автор новорічної казки «Дванадцять місяців». 2. Пустеля в Африці. 3. Приставка драбина для входу в літак. 4. Стиль плавання. 5. Геометричне тіло. 6. Мандрівний автор на стародавній Русі. 7. Гатунок цукерок у вигляді нубинів шоколадного кольору. 8. Музичний твір у виконанні одного інструменту. 9. Футболіст московського «Спартак», який забив переможний м'яч у фінальному матчі чемпіонату. 10. Деталь воза або машини. 11. Вузька кольорова паперова стрічка, популярна на новорічних балах. 12. Козацька зачіска. 13. Плаваючий землерепальний агрегат. 14. Водний простір. 15. Музичний твір. 16. Історична область в Малій Азії. 17. Закритий шкільний заклад. 18. Безбарвний отруйний газ з неприємним запахом. 19. Узагальнена думка, висловлена стисло в дуже виразній формі. 20. Планета сонячної системи. 21. Скульптурне зображення. 22. Кошмари із снів по відношенню до інших дітей того ж батька. 23. Міра довжини, нею вимірюють різні країни. 24. Місто-герой. 25. Грошова виплата студентами у вищих навчальних закладах. 26. Вид заняття, трудової діяльності. 27. Картина, барельєф декоративного характеру. 28. Поселення землеробів у чужій країні. 29. Українська народна назва. 30. Автор теорем про визначення величини термічного КНД тіла. 31. Одиниця виміру сили природного явища. 32. Науковий твір. 33. Столиця союзної республіки. 34. Богиня перемоги в грецькій міфології. 35. Повесть М. Гоголя. 36. Що літом і зимою в сорочці однієї? (Загада). 37. Повесть М. Гоголя. 38. Що літом і зимою в сорочці однієї? (Загада).

Склали М. СЬОМІНА.

Роман ЛЮБАРСЬКИЙ

ЛІРИЧНІ ПОЕЗІЇ

Вечереє... Слов не надо.
Мы в молчаньи мудры...
В белых розах снегопада
Палисады и дворы.

Глянь, у нашего порошка,
Где порошу намело,
Выгнув спину, трется ношка,
Чужа пишу и тепло.

Мы на стол напродем:

Бублики, варенье, мёд.
С нами сядет гость печальный
И печаль свою уймёт.
Посетит его отрада.
Пусть недолго. До поры...
В белых розах снегопада
Палисады и дворы.

чайники.

Небеса словно крашены хной.
За душою — хоть всю ночь шарь.
...Липнь под утро из окна надо мной
Вылетает золотой шар.

Я за ним — будто вышиб дню.
По глазам полосу свет...
То ль темно, то ль — мучительно
Проник день — или сотню лет?

Удар смычка и кистеня —
твое признание... И рядом
глава все те же на меня
стаканот ядруг пресветлым ядом.
Ты заблудилась? предавай!

Сказки, что вранья, бога рыди.
По два надорванных крыла
не отражаются во взгляде...
Уже надежда — не слуга
и не звезда на небосводе?
Нежданый ветер нес угар —
и сердце в судорогах сводит.
Уже от счастья до вранья
лихие бесы мерят саженей?
Как это ловко: без нужды
назавтра в окна метить саней...
Как это страшно, чтобы ты
творила рядом неизбежность.
Смотри, как камнем с высоты
сорвалась ненависть и нежность.

У «СЕКРЕТІВ» НЕМА СЕКРЕТІВ

У кінці минулого 1989 року Ленінград облетіла сенсаційна новина — популярний біт-квартет «Секрет» став театром-студією. Це, мабуть, було найбільшою несподіванкою минулого музичного року в місті на Неві.

Новина не лишилась непоміченою і в Москві. «Московская правда» від 16 грудня 1989 року у статті журналістів Ігоря Воеводіна та Володимира Грєсова («Рок-н-рол з «Секретом») розповідала про цю метаморфозу групи.

Чи така вже несподіванка — перетворення «Секрету» у театр-студію? На це питання нема однозначної відповіді. З одного боку, біт-квартет, піднявшись на естрадні підмостки, відразу заявив про себе й

знайшов своїх прихильників у широкому віковому діапазоні. Талант його учасників Максима Леонідова, Олексія Муршова, Андрія Заблудовського та Миколи Фоменка яскраво зіркою засяяв на естрадному небосхилі, але не згорів, подібно до комети, як це часто трапляється з багатьма групами під час сходження на музичний олімп. «Секрет» не лише знайшов свій імідж (згадаємо строгі костюми, вузькі червоні краватки й манери виконання у стилі «бітлз»), він знайшов своє творче обличчя.

З іншого боку, за думкою лідера колективу М. Леонідова та інших учасників групи, вони не позитивно висловилися про те, що це означає для них.

виконання шлягерів. Якщо зважити, що двоє з квартету мають професійну акторську освіту, то цілком зрозуміло, що театр виник не випадково.

Чим же дебютував театр-студія? Своєю театральну кар'єру «Секрет» почав прем'єрою спектаклю «Король рок-н-ролу» про некоронованого короля рок-н-ролу Елвіса Преслі. Тема ця не нова, але саме в цьому і складність. Та все ж «Секрет» залишився вірним собі, знайшовши свої оригінальні засоби в розкритті образу Е. Преслі. Десять днів йшла вистава при повних аншлагах. Наступним кроком театру-студії буде постановка спектаклю «Двірі».

В. ЧЕБИШЕВ.

СЦЕНА, ЕКРАН, АРЕНА

Дорогі кировоградці! Шкода, що не встигли попередити вас про виступ добре знайомого нам по гастрольях з М. Казініком ансамблю старовинної музики «Кантабіле» з Білорусії. Сподіваємось, що 14 БЕРЕЗНЯ ви із задоволенням побудете на концерті лєнінградського вокаліста Павла Карпова, що відбудеться у залі МУЗИЧНОГО УЧИЛИЩА О 18 ГОДИНІ.

А 15 БЕРЕЗНЯ на пас чекає зустріч з оркестром народних інструментів «Коробейники» Харківської обласної філармонії. Початок концерту — О 18 ГОДИНІ у залі ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ.

12

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»
10 березня
1990 року

Одним з явних існуючих, таких, які легко довести, але не пояснити, слід вважати так звану біолокацію, звану ще лозоходінням. Близько до цього явища стоїть і феномен «магічного» маятника, маніпулюючи з яким вдається встановити цікаві закономірності. Так, над великим органом або ділянкою тіла цей маятник (наблюдка, невелика гірля, гайка) гойдається інтенсивніше чи, навпаки, замикається. Над фотонартами живих його коливання йде напроці годинниковою стрілкою, а над зображеннями мертвих — за нею. В існуванні цього феномена я переконувався не раз і не два. Це відомо й з досвіду інших. Звичайно, простіше сказати, що це дурниця, що людина сама накручує маятник, куди їй захочеться. Та реальність цієї «дурниці» доведена експериментально.

Чи є різниця у відчуттях при діагностуванні за фантомом живої людини і мертвої? Ні, різниця я не відчуваю. Але, можливо, фантом живої створюється ментально, а фантом мертвого запізніюється? Ставили мені й таке запитання. Ні, в обох випадках фантом утворюється відразу ж. Отож, «матерія» фантомів однакова для живих і мертвих? Я, зрозуміло, не можу відповісти на це запитання. З чого вона складається? Не знаю. Але вона існує. Інше не було б ніяких результатів при моєму діагностуванні. Практика також показує: фантом діагностованого може бути вписаним у будь-яке місце, в будь-який предмет, в монолітну стіну, наприклад, в колоду, в меблі. Схоже на те, що, маючи певний, визначений і від-

чутний обсяг, фантом не займає місця у просторі.

Як емоції можуть пригнічувати логічне мислення, так і мислення може робити те ж. Але якщо емоції можуть народжувати аномальність свідомості, викликати екстази, галюцинації, видіння, то розум зобов'язаний бачити тільки раціональне, яким би інколи неймовірним воно не здавалося зовні. Це основне правило для всіх, хто шукає відповіді на найскладніші питання в загадковій галузі всесвіту, звідки йдуть таємничі сигнали, що свідчать про те, що ЦЕ зовсім поруч.

Головне, не втратити тверезо думуючу голову в усіх ситуаціях, пов'язаних з неусвітною реальністю.

ПРО ТАК ЗВАНУ РЕІНКАРНАЦІЮ

В індійських філософсько-релігійних системах існує уявлення, що душа кожної людини після смерті знову відроджується в іншому образі. Це перетілення душі, реінкарнація, цікавить багатьох, хто захоплюється питаннями паранормального. Як дозая, наводяться розповіді щасливців, які точно знали, де вони жили в попередньому житті, а й то про життя, деякі навіть зберегли пам'ять про мову, якою їх душі спілкувалися в далекі від нас часи. Так, одна дама під гіпнозом розмовляла мовою часів фараонів, інша — забутою мовою східних народів тислчолітньої давнини.

Я далі від бездумного, без роздумів, відкидання таких фактів, які, як стверджують, дійсно були. Але, можливо, це не інкарнація, а щось інше? Можливо, не слід ускладнювати й без того запутану картину, померану більше питаннями, аніж відповідями?

Медична статистика свідчить про те, що з сотень тисяч немовлят, які встигли закричатися, тобто, виявити ознаки життя, значний процент не виживає. Особливо високий процент дитячої смертності в країнах з низьким рівнем життя населення. Як пояснити це з точки зору прибічників реінкарнації? Помилка резервних душ, що поспішили втілюватися в тіло новонароджених, яким з фізіологічних чи ще якихось причин належало негайно піти в неbytтя? Збої в роботі «реінкарнаційного комп'ютера», призначеного для розселення безробітних, резервних душ в тілця новонароджених?

Чи спробуємо підійти до цього питання з іншого боку: звідки беруться душі для вселення їх в населення планети, яке все зростає? Можливо, душі, які є в резерві, вміють роздаюватися, ділитися на четверо чи більше частин? Чи, зрештою, поведуться як дріжджі й однієї дози достатньо для відтворення в потрібному обсязі тієї чи іншої культури?

А як же з душами теарин? Адже за моїми експериментами з діагностуванням «братів менших», і в них є своя, тваринна душа?

Чи не слід займатися дурницями, бо всі розмови про реінкарнацію — чиста нісенітниця і хитрі придумки «свідків», які вводять в оману людей розповідями «з перших рук» про те, як їм вилосило в тілі Рамзеса чи Нефертіті? Не може не насторожувати те, що всі, хто згадає своє колишнє існування, чомусь називають гучні імена історичних осіб, та яні ніяк не куховарон і двірників при тих же Рамзесі та Нефертіті. Дивовижне везіння?

Літератури яка підтверджує реінкарнацію, достатньо. В одній з книжечок, виданих в Англії, повідомляється точно перевірені факти про унікальну пам'ять якоїсь жінки. Яка «точна» згадувала, як вона в далекому минулому побувала в тілі знатної римлянки, а потім була дружиною вікінга, описала пристосування в тілі знатної монахині. І знову дивовижне везіння: жодного разу в тілі селянина, працьки.

А один чоловік в розмові зі мною цілком серйозно стверджував, що він не хто інший, як втілення Ехнатона (Аменхотена IV); а його іоханна є реінкарнацією прекрасної Нефертіті. Ніколи не бачив зображення Ехнатона і нічого не знаю про його життя, але мадам на Нефертіті являю не претендувала.

І все ж, схоже, що важко заперечувати факти з минулого і, особливо, з нинішнього, свідчать про те, що деякі індивіди давали досить цікаві свідчення про відчуття життя в інших тілах інших людей.

(Далі буде).

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На українському мові

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного виховання — 4-66-79; культури і моралі — 4-64-21; комсомольського життя й економіки — 2-04-84; учнівської і студентської молоді та військово-патріотичного виховання — 2-59-82; соціальних проблем — 2-29-92; фотолабораторії — 4-94-84; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

В. о. редактора

І. КУЦЕНКО.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кировоградська правда» Кировоградського обкому Компартії України, м. Кировоград, вул. Гліни, 2.

ВК 02351.

Газета виходить щосуботи.

Індекс 61103. Зам. № 117.

Тираж 36 200.